პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

ფასი 10 კაპ.

პარასკევი,
27
მარტი
1936 წ.
№ 70 (4529)

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური და ტფ. კომიტეტების და ცაკის ორგანო

დღის ნომერშია:

- — ციტრუსების სტახანოველთა ღირსების საქმე (მოწინავე)
- — ამხ. კალინინის სიტყვა საბჭოთა საქართველოს დაჯილდოვებული მშრომელებისათვის ორდენების ჩაბარების შემდეგ
- — ამხ. ლიტვინოვის გამგზავრება პარიზს
- — ერთა ლიგის საბჭოს სხდომების შეწყვეტა
- — „ტანი" ომის საფრთხის შესახებ ევროპაში
- — ხიროტა იაპონიის საგარეო პოლიტიკის შესახებ
- — პირველი მაისის დღესასწაულის აკრძალვა იაპონიაში
- — საქართველოს სსრ ცაკისა და სახკომსაბჭოს დადგენილებანი: 1) საქართველოს სსრ 1936 წლის სახალხო სამეურნეო გეგმისა და 2) 1936 წლის ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტისა და ადგილობრივი ბიუჯეტის საკონტროლო ციფრების შესახებ,
- — ა. გეურქოვი — [illegible] რესპუბლიკა
- — ფორმალიზმი [illegible]

პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელების მიერ საბჭოთა საქართველოს დელეგაციის მიღება კრემლში. ამხანაგი სტალინი ხელს ართმევს ტფილისის მესამე სკოლის ფრიადოსან მოწაფეს ეთერ გვანცელაძეს. სურათზე (მარცხნიდან მარჯვნივ): ამხ. ეთერ გვანცელაძე, ანდრეევი, კალინინი, მოლოტოვი, სტალინი, ორჯონიკიძე. (სურათი ამოღებულია „პრავდის" 21 მარტის ნომრიდან. ფოტო მ. კალაშნიკოვის).

ციტრუსების სტახანოველთა ღირსების საქმე

კრემლის მქუხარე დარბაზში ორდენოსან საქართველოს გამოჩენილმა ადამიანებმა მრეწველობიდან, სოფლის მეურნეობიდან, სამხედრო ნაწილებიდან, კულტურისა და ხელოვნების ყველა დარგიდან მტკიცე სიტყვა მისცეს დიდ ბელადს ამხანაგ სტალინს, — იმუშაონ კიდევ უკეთესად, იმუშაონ გასამკეცებული და გაათკეცებული ენერგიით იმისათვის, რომ მოიპოვონ ახალ-ახალი გამარჯვებები დიადი სოციალისტური მშენებლობის ყველა ფრონტზე.

კრემლის ელვარე ტრიბუნიდან ელაპარაკეს ჩვენი ქვეყნის ჩაისა და ციტრუსების ოსტატებმაც. მათ პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელებთან დადეს მტკიცე პირობა ჩვენს ბედნიერ სოციალისტურ სამშობლოს მშრომელთ მისცენ მეტი და საუკეთესო ხარისხის ჩაი, მანდარინი, ფორთოხალი, ლიმონი და სხვა სუბტროპიკული მცენარეთა ძვირფასი ნაყოფი.

ბრძოლა ამ თვითვალდებულების შესასრულებლად, ბრძოლა იმისათვის, რომ საპატიოდ, ბოლშევიკურად, სტახანოვურად იქნას განადიდებული ეს დაპირება — არის ჩაისა და ციტრუსების რაიონთა თვითეული მუშაკის, კოლმეურნისა და საბჭოთა მეურნეობის მუშის ღირსების საქმე.

სწორედ ახლა, სტახანოვური გაზაფხულის დასაწყისს წყდება იმ ვალდებულების წარმატებით შესრულების ამოცანა, რომლებიც იკისრეს ჩაისა და ციტრუსების ორდენოსნებმა. სწორედ ახლა ეყრება საფუძველი ციტრუსოვანი კულტურის იმ ხუთწლიანი გეგმის შესრულებას, რომელიც მიღებულია საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და სახკომსაბჭოს მიერ.

და სწორედ ამ გადამწყვეტი მომენტის მაჩვენებლების ანალიზი ადასტურებს, რომ მთელ რიგ რაიონებში ჯერ კიდევ არ არის აღებული საბრძოლო ტემპები. მოწინავე რაიონებთან, საბჭოთა მეურნეობებთან და კოლმეურნეობებთან ერთად არიან მკვეთრად ჩამორჩენილები, რომლებიც პირდაპირ საფრთხეში აყენებენ ციტრუსოვანთა გაშენების ახალი, გადიდებული გეგმების შესრულებას.

„კომუნისტში" უკვე იყო აღნიშნული იმ სამუშაოთა ჩამორჩენის შესახებ, რომელიც გვაქვს ციტრუსების გასაშენებლად ახალი ნერგების მომზადების საქმეში. ახლა ამ სამუშაოს ვადები ძირითადად უკვე გასულია, ჩამორჩენა კი ბევრგან ისევ გრძელდება.

ციტრუსების ახალი პლანტაციების გასაშენებლად ნიადაგის მომზადება უნდა დამთავრდეს დარგვის დაწყებამდე ერთი თვით ადრე. ახალი ნამყენების დარგვა პირველ აპრილიდან იწყება. ნიადაგის მომზადება კი ჯერ კიდევ არ დაუმთავრებია აფხაზეთს და ზუგდიდის რაიონს. არ დაუმთავრებია ეს სამუშაო აბაშის რაიონსაც, რომელსაც მხოლოდ 3 ჰექტარი ნიადაგი ჰქონდა მოსამზადებელი. განა ეს არ მოწმობს ამ რაიონის მუშაკთა უხეშ გულგრილ დამოკიდებულებას ციტრუსების ხუთწლიანი გეგმის შესრულებისადმი?

ნიადაგის მომზადება ტრიფოლიატის სანერგეების დასარგავად არც აქვთ დამთავრებული აჭარას, ჩოხატაურის და ცხაკაიას რაიონებს. ამ საქმეს კი გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ჯანსაღი ნერგების გამოყვანისათვის.

ყველაზე გადამწყვეტი, ციტრუსოვანი კულტურათა განვითარების 5 წლიანი გეგმის შესასრულებლად არის საძირე ტრიფოლიატის თესვის ვადაზე ხარისხოვნად ჩატარება. წელს სუბტროპიკულ რაიონებში დათესილ ტრიფოლიატიდან მომავალ წლისათვის უნდა მივიღოთ 86 მილიონი ცალი საძირე. აქედან კი უნდა დამზადდეს ნამყენი ნერგი 13.000 ჰექტარისათვის.

როგორც ჩანს, თითქმის მთელი ხუთწლიანი გეგმის შესასრულებლად სანერგე ბაზის მომზადებას ტრიფოლიატის თესვის სახით, ახლა ეყრება მტკიცე საფუძველი. და უნდა ითქვას აშკარად, ამ უმნიშვნელოვანეს საქმეს ყოვლად უმსგავსოდ ეკიდება ზოგიერთი რაიონი. 15 მარტს გავიდა ტრიფოლიატის თესვის ვადა. გეგმა კი შესრულებული არ არის ზუგდიდის, ფოთის, წალენჯიხის და ლანჩხუთის რაიონებში. სუბტროპიკულ სამმართველოში მიღებული ცნობებით, ჩაქვის მეთესლეობის კანტორიდან ტრიფოლიატის თესლი 20 მარტისათვის წაღებულიც არ ჰქონდათ ცხაკაიას და ფოთის რაიონებს.

ტრიფოლიატის თესვის დაგვიანებას კი შეიძლება მოჰყვეს მეტად მძიმე შედეგი. დაგვიანება იწვევს სათესლე მასალის გაფუჭებას. გარდა ამისა დასავლეთ საქართველოში მოსალოდნელი გვალვები დიდად შეაფერხებს გვიან დათესილ ტრიფოლიატის ამოსვლას.

ამ გარემოებას სერიოზულ ანგარიშს უწევენ აჭარის და მახარაძის რაიონის ხელმძღვანელი ორგანიზაციები და ამიტომაც იქ ტრიფოლიატის თესვა ძირითადად ვადაზე დაამთავრეს.

განსაკუთრებით იგვიანებს ციტრუსოვანთა გაშენების სამუშაოებს სამეგრელოს რაიონებში (ცხაკაია, აბაშა, წალენჯიხა, ჩხოროწყუ). სადაც ეს კულტურა ახლად ინერგება. ეს კი მეტად ცუდია. სწორედ ციტრუსების ახალ რაიონებს მმართებთ განსაკუთრებით სერიოზული მუშაობა ციტრუსების აგროტექნიკის ასათვისებლად, რომ ახალმა კულტურამ ამ რაიონში წარმატებით გაიკვლიოს გზა. სამუშაოთა დაწესებულ ვადაზე შესრულებას ამ შემთხვევაში აქვს გადამწყვეტი მნიშვნელობა.

ციტრუსოვანი კულტურების გაშენების 5 წლიანი გეგმების შესრულების ძირითად პირობას წარმოადგენს მტკიცე სანერგე ბაზის შექმნა. ეს ავალებს ადგილობრივ პარტიულ ორგანიზაციებს კონკრეტულად, ოპერატიულად უხელმძღვანელონ ამ საქმეს. კონკრეტული ხელმძღვანელობა კი მოითხოვს, რათა რაიონულ და ძირეულ პარტორგანიზაციების ხელმძღვანელებმა იცოდნენ როგორ მზადდება ნიადაგი ტრიფოლიატის დასათესად, საძირეების გადასარგავად და ახალი ნამყენების ჩასაყრელად; მათ უნდა იცოდნენ რა სამუშაოები რა ვადებში ტარდება და ამასთანავე ისინი დროზე უნდა ღებულობდნენ ზომებს ამ ვადების დარღვევის აღსაკვეთად.

განსაკუთრებით აუცილებელია ყურადღების გამახვილება ციტრუსოვანთა სანერგეების მომუშავეთა შესარჩევად. ამ საქმეში ჩაბმულ უნდა იქნან ციტრუსოვანთა სტახანოველები, მცდელები, პრაქტიკოსები, ახალგაზრდა სპეციალისტები, რომელთაც უყვართ ეს საქმე და აქვთ სანერგეებში გატაცებით მუშაობის მიდრეკილება.

ეს საშუალებას მისცემს სუბტროპიკულ რაიონების პარტორგანიზაციებს შექმნან ციტრუსების ჯანსაღი სანერგე მეურნეობა და ისევე წარმატებით შეასრულონ ციტრუსოვანთა ფართობის გადიდების ამოცანა, როგორადაც ისინი ასრულებენ ჩაის კულტურის განვითარების საბრძოლო დავალებას.

ამხ. ლიტვინოვი გაემგზავრა პარიზს

ლონდონი, 26 მარტი. დღეს ლიტვინოვი გაემგზავრა პარიზს. მას დუვრამდე აცილებს სსრ კავშირის სრულუფლებიანი წარმომადგენელი ინგლისში მაისკი.

სადგურზე ლიტვინოვი გააცილეს საგარეო საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენელმა და საბჭოთა კოლონიის მრავალრიცხოვანმა წარმომადგენლებმა (ადს).

ამხ. კალინინის სიტყვა

საბჭოთა საქართველოს დაჯილდოვებული მშრომელებისათვის ორდენების ჩაბარების შემდეგ

— საქართველო, — იწყებს თავის სიტყვას ამხ. კალინინი, — კარგი ქვეყანაა, კარგია მისი ხალხიც. ეს შეგნება მტკიცედ ჩამენერგა 35 წლის წინათ, როდესაც საქართველოში ვცხოვრობდი. ეს რწმენა ცოცხლობს ჩემში დღევანდლამდე (**მქუხარე ტაში**). ამიტომ ჩემთვის განსაკუთრებით სასიამოვნოა მივესალმო აქ მოწინავე მუშებს, კოლმეურნეებს, მშრომელი ინტელიგენციის წარმომადგენლებს სამხედრო პირებს, — ხოლო მათი სახით მთელ ქართველ ხალხს (**მქუხარე ტაში**).

ცხრაასიანი წლები საინტერესო წლები იყო. ეს დრო საინტერესო იყო მთელ რუსეთში, მაგრამ იგი განსაკუთრებით საინტერესო იყო ამიერ-კავკასიაში, კერძოდ ტფილისში — ძველი კულტურის ქალაქში, სადაც ცარიზმის წინააღმდეგ ბრძოლა ძველი დროიდან სწარმოებდა. დრო საინტერესო იყო იმიტომ, რომ ეს იყო მუშათა მოძრაობის აღმავლობის დასაწყისი. მაშინ გამოჩნდა გორკის ცნობილი ლექსი „გრიგალა". ეს შესანიშნავი ლექსი გამოხატავდა დაჩაგრული მასების განწყობილებას, რომლებიც იღვიძებდნენ. მუშათა კლასის განწყობილებას, რომელიც ისწორებდა თავის მხრებს და იწყებდა მასობრივ ბრძოლას თავისი ინტერესებისათვის. მე ლენინგრადიდან ჩამოვედი ტფილისში. ჩამოსვლის სამი დღის შემდეგ მე ვიყავი კრებაზე, სადაც მონაწილეობდა სამასი კაცი. ამ კრებამ დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა ჩემზე თავისი მასობრიობით.

მე ავიღე ცხრაასიანი წლები — ჩემი ტფილისში ყოფნის მომენტი. მაშინ იქ დიდი იყო რევოლუციურობა. მაგრამ მტკიცედ შედუღებული პარტია, რომელსაც სცოდნოდა თავისი საბოლოო მიზანი და ებრძოლა ამ მიზნების მისაღწევად, რომელიც შეამჭიდროვებდა და დარაზმავდა მუშათა კლასის ძალებს, — ასეთი პარტია მაშინ ჯერ კიდევ არ იყო. ასეთი პარტია გამოჩნდა მაშინ, როდესაც რევოლუციურ ასპარეზზე გამოჩნდა ამხანაგი სტალინი (**მქუხარე ხანგრძლივი ტაში**).

ანადგურებდა რა ყველა ოპორტუნისტულ ილუზიას, რაც მაშინ ფართოდ იყო გავრცელებული დემოკრატიული ინტელიგენციის შორის, ამხანაგი სტალინი ადუღებდა, ამჭიდროვებდა, ზრდიდა საქართველოს კომუნისტურ პარტიას და ახდენდა მის ბოლშევიზაციას. მაგრამ, ამხანაგებო, საქართველოს პარტიის აღზრდის მხრივ მუშაობა ამხანაგი სტალინისათვის იყო მხოლოდ ერთი შტო. ლენინთან ერთად სტალინი სჭედდა, რაზმავდა, ადუღებდა და ზრდიდა მთელ ჩვენს პარტიას, სწმენდდა მუშათა რიგებს, სოციალ-დემოკრატიის ყველა სახის ოპორტუნიზმისაგან, და ამიტომ ჩვენ, რუსი მუშები-რევოლუციონერები, საბჭოთა კავშირის ყველა ხალხთან ერთად ვამბობთ: სტალინი ჩვენია!

ადვილი როდი იყო პროლეტარიატის რევოლუციური პარტიის დარაზმვა სასტიკი დევნის პირობებში, არალეგალობის პირობებში, ადვილი როდი იყო მისი შემჭიდროვება და უძლეველად გადაქცევა. მაგრამ ეს გზა განვლილია. ცარიზმი დამარცხებულია, ჯაჭვები, რომლებიც ბორკავდა ხალხის შემოქმედებით ძალებს, — ეს ჯაჭვები დამსხვრეულია. საბჭოთა კავშირის ხალხებმა, მათ შორის ერთერთმა ყველაზე უფრო შრომისმოყვარე ხალხმა — ქართველმა ხალხმა, თავისუფლება მოიპოვეს, შექმნეს პირობები თავისი პოლიტიკური, ეკონომიური და კულტურული განვითარებისა და აყვავებისათვის. ძნელია შეფასება იმ უდიდესი და შეუპოვარი მუშაობისა, იმ ენერგიისა, ნებისყოფის ძალისა და ტალანტისა, რომლებიც გაიღო ამხანაგმა სტალინმა იმისათვის, რათა მოგვეპოვებინა ეს მსოფლიო-ისტორიული გამარჯვებანი.

შემთხვევითი როდია, რომ ამხანაგ სტალინს მხურვალედ ესალმებიან უზარმაზარი მრავალეროვანი საბჭოთა კავშირის ყოველი კუთხიდან: ცივი და მცირედდასახლებული არქტიკიდან მზიან და ხშირადდასახლებულ საქართველომდე, ჩვენი დასავლეთის საზღვრებიდან აღმოსავლეთის კიდემდე. საბჭოთა კავშირის მრავალმილიონიანი ხალხი თავის ძალებს, თავის ძლიერებას თავის გამარჯვებებს ამხანაგ სტალინში ანსახიერებს (**მქუხარე ტაში, დაჯილდოვებულნი მხურვალე ოვაციას მართავენ ამხანაგი სტალინის პატივსაცემად**).

პარტიამ, ამხანაგი სტალინის მეთაურობით, ქართველ ხალხს, ისე როგორც სხვა რესპუბლიკათა ხალხებს, შემოქმედების ფართო ასპარეზი გადაუშალა. მე ეჭვი არ მეპარება, რომ ქართველი ხალხი, რომელსაც აქვს მრავალსაუკუნიანი ისტორია, ძველი, მრავალსაუკუნიანი კულტურა, ხალხი, რომელმაც თავისი რიგებიდან წამოაყენა ამხანაგი სტალინი (**მქუხარე ტაში**), ყველა ქვეყნის მშრომელთა ბელადი, რომლის სახელთან დაკავშირებულია ჩვენი ხალხის ყველა იდეალები, ყველა საუკეთესო ზრახვები, — მე ვფიქრობ, რომ ეს ხალხი, რომელსაც საბჭოთა სოციალისტურ რესპუბლიკათა კავშირში ეჭირა და უჭირავს საპატიო ადგილი, მომავალშიაც არ დასთმობს ამ ადგილს, რომელიც მან თავისი შრომით მოიპოვა, ხოლო როდესაც საჭირო იქნება საბჭოთა კავშირის დაცვა მტრების თავდასხმისაგან, იგი არავის დაუთმობს სიმამაცეშიაც (**მქუხარე, ხანგრძლივი ტაში**).

ამხანაგებო, თქვენ დაჯილდოვებული ხართ მუშაობის შესანიშნავი ხარისხისათვის, მაღალი ნაყოფიერებისათვის, შემოქმედებისათვის. დარწმუნებული ვარ, რომ ეს ჯილდო შეგმატებთ ახალ ძალებს, ახალ ენერგიას მომავალი დიდი მუშაობისათვის. ჩვენ მრავალი მტერი დავამარცხეთ წარსულში, მაგრამ, სამწუხაროდ, მტერი ჯერ კიდევ ბევრი დარჩა. ამიტომ, რამდენადაც ხელსაყრელიც არ უნდა იყოს ცხოვრების პირობები ჩვენს ქვეყანაში, როგორადაც არ უნდა ჰქონდეს უფრო მშვიდობიანი, უფრო წყნარი მუშაობის განწყობილებას, ნუ მიეცემით ამ ცდუნებას ერთი წუთითაც, ერთი წამითაც არ შეასუსტოთ სიფხიზლე. ერთხელ კიდევ მოგილოცავთ დაჯილდოვებას. (**მქუხარე ხანგრძლივი ტაში, რომელიც გადადის მხურვალე ოვაციაში. გაისმის შეძახილები: „გაუმარჯოს ამხანაგ სტალინს! „ვაშა"! „გაუმარჯოს ამხანაგ კალინინს! „ვაშა!"**").

ერთა ლიგის საბჭოს სხდომების შეწყვეტა

ხიროტა იაპონიის საგარეო პოლიტიკის შესახებ

ტოკიო, 25 მარტი. იაპონიის პრემიერმა ხიროტამ, რომელიც შეთავსებით საგარეო საქმეთა მინისტრის მოვალეობას ასრულებს, დღეს მიიღო ტოკიოში მყოფი ყველა უცხოელი კორესპონდენტი.

ხიროტა თავის განცხადებაში შეეხო უმთავრესად იაპონიის საგარეო პოლიტიკის საკითხებს.

როცა თვალს გადავავლებთ საერთაშორისო ურთიერთობას, — განაცხადა ხიროტამ, — ჩვენ „ღრმა კმაყოფილებით ვხედავთ, რომ ჩვენი მოკავშირე — მანჯოუ-გო — განაგრძობს სწრაფ და განუხრელ პროგრესს. მაგრამ არანაკლებ კმაყოფილებას განვიცდით ჩინეთისა და იაპონიის გონივრული ურთიერთობების თანდათანი გაუმჯობესებითაც. ვეცდებით დავამყაროთ ნორმალური ურთიერთობა ჩინეთსა, იაპონიასა და მანჯოუ-გოს შორის და განვახორციელოთ მათი მეგობრული თანამშრომლობა. ამავე დროს განზრახული გვაქვს განვავითაროთ ჩვენი ტრადიციული მეგობრობა ინგლისთან, ამერიკის შეერთებულ შტატებთან, საბჭოთა კავშირთან და სხვა ქვეყნებთან და ამით შევასრულოთ ჩვენი დიდი მისია აღმოსავლეთ აზიის სტაბილიზაციის საქმეში".

შემდეგ, უცხოელი კორესპონდენტების კითხვების პასუხად, ხიროტამ განაცხადა, რომ მან „ღრმა კმაყოფილება განიცადა, როცა გაზეთებში წაიკითხა ცნობები მოლოტოვის განცხადებაზე საბჭოთა კავშირ-იაპონიის ურთიერთობის შესახებ „ტანის" მთავარი რედაქტორისათვის მიცემულ ინტერვიუში. ხიროტამ შემდეგ აღნიშნა, რომ იგი პირადად ახლოს იცნობს ამხ. მოლოტოვს მოსკოვში იაპონიის ელჩის პოსტზე ყოფნის დროიდან, და განაცხადა: „დიდად ვაფასებ მოლოტოვის მიერ გამოთქმულ მისწრაფებას საბჭოთა კავშირ-იაპონიის ურთიერთობის გაუმჯობესებისაკენ და ეს მიმაჩნია იმ აზრის გამოხატულებად, რომ, რამდენადაც მოლოტოვი ხედავს, რომ ხიროტა პრემიერად დაინიშნა, იგი სთვლის, დადგა დრო საბჭოთა კავშირ-იაპონიის ურთიერთობის „გასაუმჯობესებლად ღონისძიებების მიღებისთვის". ხიროტამ დასძინა, რომ იგი „მთლიანად იზიარებს მოლოტოვის აზრს და მზად არის საქმიანი თანამშრომლობის მასთან საბჭოთა კავშირსა და იაპონიას შორის მოუგვარებელი საკითხების სწრაფად გადასაჭრელად".

შემდეგ, კორესპონდენტთა კითხვების პასუხად, ხიროტამ სთქვა, რომ ის საგარეო პოლიტიკა, რომელსაც იგი წარსულში ატარებდა, არც ახლა შეიცვლება. (ადს)

◇

1 მაისის დღესასწაულის აკრძალვა იაპონიაში

ტოკიო, 25 მარტი. გაზეთები იუწყებიან, რომ იაპონიის შინაგან საქმეთა სამინისტრომ გადაწყვიტა აკრძალოს 1 მაისის დღესასწაული არა მარტო ტოკიოში, არამედ მთელ იაპონიაშიაც (ადს).

ლონდონი, 24 მარტი. იმ გარემოებამ, რომ ფრანგებმა გადაჭრით უარი განაცხადეს აწარმოონ გერმანიასთან რაიმე მოლაპარაკება თუ არა ლოკარნოს სახელმწიფოთა მიერ შემუშავებული პირობების ბაზაზე, აგრეთვე იმ გარემოებამ, რომ ინგლისელებს აშკარად არ სურთ დარჩნენ იმ ბაზაზე, დღეს გამოიწვია ერთა ლიგის საბჭოს საგანგებო სესიის შეწყვეტა. სწორედ იმ მომენტში, როცა ლონდონის აეროდრომზე ეშვებოდა თვითმფრინავი, რომელშიც რიბენტროპი იჯდა, ერთა ლიგის საბჭოს გამოქვეყნდა რეზოლუცია სხდომების შეწყვეტის შესახებ. შემდეგი სხდომა შეთანხმებულ უნდა იქნას თავმჯდომარესთან, როცა იგი მის მოწვევას საჭიროდ დაინახავს. ამასთან ეს სხდომა გაიმართება ჟენევაში და არა ლონდონში.

საბჭოს გადაწყვეტილებას, რომელიც დახურულ სხდომაზე იქნა მიღებული, წინ უძღოდა თავმჯდომარის ინფორმაცია, რომ ლოკარნოს სახელმწიფოთა წინადადებანი ჯერ კიდევ განხილვის სტადიაშია და რომ ეს წინადადებანი ერთა ლიგის საბჭოში ჯერ ოფიციალურად არ არის შეტანილი, მით უმეტეს, რომ ერთერთ დაინტერესებულ მთავრობას არავითარი გადაწყვეტილება არ მიუღია. (არსებული ცნობების თანახმად, მუსოლინიმ დღეს აცნობა საფრანგეთის ელჩს რომში, რომ, ვინამ სანქციები ძალაში რჩება, იგი არ დაეთანხმება ლონდონის წინადადებას). თავმჯდომარემ შემდეგ აღნიშნა, რომ საბჭოს აგრეთვე არა აქვს სხვა წინადადება, რომელიც იმყარებოდეს ერთა ლიგის წესდების მე-11 მუხლს. (ერთა ლიგის წესდების მე-11 მუხლში ნათქვამია, რომ ერთა ლიგის ყოველი წევრის მოთხოვნით მოწვეულ უნდა იქნას საბჭო ომის ან ომის საფრთხის შემთხვევაში, აგრეთვე, რომ ერთა ლიგის ყოველ წევრს უფლება აქვს პლენუმის ან საბჭოს ყურადღება მიაქციოს ყოველგვარ გარემოებას, რომელიც მშვიდობიანობის შერყევას იმუქრება). ამის გამო თავმჯდომარე წინადადებას იძლევა სესია კი არ დაიხუროს, არამედ შეწყდეს, ხოლო საბჭო კვლავ იქნას მოწვეული, „როცა შესაძლებელი იქნება ამ სიძნელეებიდან გამოსვლა".

საფრანგეთის დელეგაციის მეთაურის მოადგილემ პოლ-ბონკურმა განაცხადა, რომ იგი ხვალ მიემგზავრება და რომ რამდენიმე საქმე შეეხება საფრანგეთს. შემდეგი მოლაპარაკება იწარმოებს საფრანგეთის ლონდონელი ელჩის მეშვეობით (ადს).

◇

პოლ-ბონკური პარიზს გაემგზავრა

ლონდონი, 25 მარტი. რეიტერის სააგენტოს ცნობით, პოლ-ბონკური პარიზს გაემგზავრა (ადს)

მცირე ანტანტის ქვეყნების საგარეო კონფერენცია

პრაღა, 25 მარტი. „პრაგერ ტაგებლატი" იუწყება, რომ უახლოეს დღეებში შედგება მცირე ანტანტის (ჩეხოსლოვაკია, რუმინეთი და სამხრეთსლავია) საგარეო საქმეთა მინისტრების საგანგებო კონფერენცია. მათი მოლაპარაკების საგანი იქნება ევროპის ახლანდელი პოლიტიკური მდგომარეობა, რომელიც შეიქმნა გერმანიის უკანასკნელი ნაბიჯებისა და რომის ოქმებზე ხელისმომწერი ქვეყნების (იტალია, ავსტრია და უნგრეთი) რომის კონფერენციის შედეგად (ადს).

„ტანი" ომის საფრთხის შესახებ ევროპაში

პარიზი, 24 მარტი. ინგლისის პოლიტიკის მთელი ზიგზაგით გამოწვეული შეშფოთება, იმედგაცრუება, უნდობლობა აქ, როგორც სჩანს, ყოველდღიურად იზრდება. საფრანგეთის საღამოს გაზეთების ლონდონელი კორესპონდენტები უფრო მეტ პესიმიზმს იჩენენ მდგომარეობის შეფასებაში, ვიდრე დილის პრესა. აქაური განწყობილების ძრიად დამახასიათებელია „ტანის" მოწინავე სტატია, რომელიც არაჩვეულებრივად მკაცრი ტონით არის დაწერილი. სტატიაში, სათაურით „ერთა ლიგა საფრთხეშია", ლაპარაკია იმაზე, რომ საფრანგეთის საგარეო პოლიტიკა ყოველთვის ემყარებოდა ერთა ლიგას და კოლექტიური უშიშროების პრინციპებს. ბოლოს-და-ბოლოს, სწორედ ამიტომ დაუჭირა საფრანგეთმა მხარი ინგლისს, როცა ამ უკანასკნელმა ერთა ლიგა გაიყოლია იტალიის წინააღმდეგ სანქციების გამოყენების გზაზე. ახლა, როცა ომის უშუალო საფრთხე თვით ევროპის შუაგულში შეიქმნა, ინგლისელები გაურბიან იმ მოვალეობის შესრულებას, რომელსაც მათ ერთა ლიგისა და კოლექტიური უშიშროების იგივე პრინციპები აკისრებენ.

„საფრანგეთის მთავრობამ, — ნათქვამია შემდეგ სტატიაში, — უკვე განსაზღვრა თავისი პოზიცია: იგი არ აპირებს გაიზიაროს ლონდონში გერმანიის კონტრწინადადებანი. დაე გაიზიარონ თავისი პასუხისმგებლობა ინგლისმაც, იტალიამაც და ერთა ლიგის საბჭოს წევრმა ყველა სახელმწიფომაც, — იმ საბჭოსი, რომელმაც 19 მარტს საზეიმოდ გამოაცხადა, რომ გერმანიამ დაარღვია საერთაშორისო კანონი. არ გვინდა იძულებული გავხდეთ აღვნიშნოთ, რომ მთელი ეს დიდი აპარატი, რომლის ეფექტურობაზე ასე ბევრი ხალხი ამყარებს თავის იმედებს, ამოძრავებულ იქნა მხოლოდ იმისათვის, რომ მას უკეთ დაემტკიცებინა თავისი უძლურება" (ადს)

◇

იტალია-აბისინიის მოლაპარაკების პერსპექტივები

ლონდონი, 25 მარტი. მოქმედებს რა „13-თა კომიტეტის" ინსტრუქციებით, მადარიაგა ესაუბრა იტალიის ლონდონელ ელჩს და აბისინიის წარმომადგენლებს. როგორც გამოირკვა, ორივე მეომარი მხარის თვალსაზრისი იმდენად დიამეტრალურად ეწინააღმდეგება ერთიმეორეს, რომ არ არის იმედი დაუყოვნებლივ მიღწეულ იქნას პროგრესი მოლაპარაკებაში. იტალიელები დაჟინებით მოითხოვენ, რომ მოლაპარაკება სწარმოებდეს იტალიის და აბისინიის სარდლობათა შორის. აბისინიის დელეგატმა ერთა ლიგაში მერიემმა გარკვევით აგრძნობინა მადარიაგას, რომ ნეგუსი არავითარ მოლაპარაკებას არ აწარმოებს ბადოლიოსთან (იტალიის ჯარების მთავარსარდალი აღმოსავლეთ აფრიკაში). ნეგუსი დაჟინებით მოითხოვს, რომ ტიგრედან და ოგადენიდან იტალიის მთელი ჯარების ევაკუაცია წინ უძღოდეს ყოველგვარ მოლაპარაკებას „ერთა ლიგის წესდების ფარგლებში და მისი პრინციპების მიხედვით" (ადს).

საბჭოთა კავშირში

პლანერით სტრატოსფეროში

მოსკოვი, 26 მარტი. [illegible] წითელი არმიის საჰაერო ძალთა სამეცნიერო-საგამოკვლევო ინსტიტუტის მუშათა ჯგუფი შეუდგა ცდებს, რომლების მიზანია — თვითმფრინავის ბუქსირზე პლანერის მაღლა ფრენის შესაძლებლობის გამორკვევა. როგორც უკვე გამოქვეყნდა „იზვესტიაში", ინსტიტუტის მფრინავი — გამომცდელი [illegible] და მფრინავი პლანერისტი ამხ. სტეფანოვსკი, რომლებმაც 9 მარტს მოაწყვეს პირველი მაღლა ფრენა ბუქსირით, ავიდნენ 10.360 მეტრის სიმაღლეზე.

თუ ხელსაყრელი ამინდი იქნება, რამდენიმე დღის შემდეგ ხელახლა მოაწყობენ მაღლა ფრენა ბუქსირით. იგი არსებითად განსხვავებული იქნება წინანდელისაგან. მფრინავები უნდა ავიდნენ კიდევ უფრო მეტ სიმაღლეზე, [illegible] სიმაღლეზე — 11 ათასი მეტრზე — პლანერი მოხსნება თვითმფრინავს და თავისუფლად გაფრინდება სიშორეზე.

როგორც ჩვენმა მაღლაფრენმა ფრინავებმა გამოარკვიეს, ტროპოსფეროსა და სტრატოსფეროს საზღვარზე ჰქრის ძლიერი ქარები, ჩვეულებრივ 100—150 კილომეტრის სიჩქარით საათში. ასეთი ქარი საბუქსირო გვარლისგან განთავისუფლებულ პლანერს საშუალებას მისცემს გაიფრინოს 300—400 კილომეტრი.

9 მარტს ბუქსირით პირველი გაფრენის დროს გამოყენებულ იქნა ინჟ. გრიბოვსკის ერთადგილიანი პლანერი „გ-9". განზრახული გაფრენისათვის გათვალისწინებულია ინჟ. ანტონოვის კონსტრუქციის ერთადგილიანი პლანერის „რფ-6" ან ამავე ავტორის კონსტრუქციის „გი—" (გამოუქვეყნებელი) პლანერის გამოყენება. ამ მანქანებმა კარგი რეპუტაცია მოიპოვეს უკანასკნელ საკავშირო შეკრებაზე. პლანერის ჰაერთან ხახუნის შემცირების მიზნით მის ზედაპირს ჰფარავენ ლაქით. ახალი გაფრენის დროს პლანერს, ისევე, როგორც პირველად, ბუქსირით წაიყვანს ინჟ. პოლიკარპოვის კონსტრუქციის თვითმფრინავი.

პლანერზე დადგმულია საჭირო აერონავიგაციო ხელსაწყოები და ჟანგბადის სტანდარტული ხელსაწყო, გამოგონებული ამხ. ეფიმოვის მიერ.

მომზადების პროცესში მფრინავებმა მოაწყვეს მთელი რიგი სავარჯიშო გაფრენა ბუქსირით. ერთერთი ასეთი გაფრენა — 8.100 მეტრის სიმაღლეზე — მათ მოაწყვეს ჟანგბადო ხელსაწყოთი.

სიმაღლეზე პლანერების ბუქსირების ცდების განვითარებით შეიძლება ამ უმოტორო მანქანების ფართოდ გამოყენება სტრატოსფეროს ქვედა ფენების — დიდ სიმაღლეებზე ჰაერის მდინარების, ატმოსფეროს წნევის, ტემპერატურისა და სხვ. შესასწავლად.

გარდა ამისა, ეს გაფრენები [illegible] უსახავს ახალი სახის სპორტს — დიდი სიმაღლის პლანერიზმის დიდ პერსპექტივებს (ადს).

(„იზვესტია")

სასკოლო არდადეგები

მოსკოვი, 25 მარტი. თვითეულმა სკოლამ მოამზადა ინდივიდუალური [illegible] გამოფენები კომკავშირის X ყრილობისათვის. ამ გამოფენათა გახსნაზე მოწვეულნი იქნებიან მშობლები, მოსწავლეები და სკოლათა შეფები.

მოხდება ბავშვთა სამხატვრო თვითმოქმედების დათვალიერება. კლუბებმა მოამზადეს სპეციალური გასართობი პროგრამები და აწყობენ ბავშვთა ექსკურსიებს.

საქ. ა.ლ.კ.კ. მოსკოვის კომიტეტმა მოაწყო მეორე საბავშვო თეატრალური ფესტივალი.

ლენინგრადის ყველა სკოლა აწყობს დილებს, კარნავალ-შეკრებას, საგარეუბნო ექსკურსიებს, სკოლათა შორის სასპორტო შეჯიბრებებს, მხატვრული თვითმოქმედების საღამოებს. აკადემიური თეატრები მოსწავლეებისათვის აწყობენ 10 უფასო წარმოდგენა-დილას. [illegible] თეატრ „როტ ფრონტში" მოზარდები შეხვდებიან არტისტებსა და რეჟისორებს.

კიევის ყველა ქუჩა სავსეა ბავშვებით. ისინი მორთულნი, მხიარულნი და საზეიმოდ განწყობილნი არიან. [illegible] სპეციალური პროგრამის მიხედვით მუშაობენ კიევის თეატრები, რადიო, კლუბები, კინოები.

კიევის პიონერთა სასახლეში დღეს გრანდიოზული კარნავალით დაიწყო. პიონერთა სასახლის პროგრამა შემუშავებულია მთელი დეკადისათვის. იწყობა შეხვედრა საბჭოთა კავშირის წარჩინებულ ადამიანებთან, იმართება სასპორტო ტურნირები და განსაკუთრებული „საბავშვო ბაზრობა" (ადს).

2.240 ათასი მანეთი წმინდა მატყლიანი მეცხვარეობის განვითარებისათვის

მოსკოვი, 25 მარტი. შესაბამისად სსრკ-ის სახკომსაბჭოს და საკ. კ.პ.(ბ) ცკ-ის 1936 წლის 7 მარტის დადგენილებისა „წმინდა-მატყლიანი მეცხვარეობის განვითარებისა და პირად სარგებლობაში ცხვრების შესაძენად კოლმეურნეებისათვის დახმარების გაწევის სახელმწიფო გეგმის შესახებ „სასოფლო-სამეურნეო ბანკმა დაამტკიცა ა.-კ. სფსრ-ის კოლმეურნეობათა და ცალკეულ კოლმეურნეთა დაკრედიტების გეგმა.

კოლმეურნეობათა მიერ საბჭოთა მეურნეობებიდან წმინდამატყლიანი ყოჩების შესაძენად გაცემულია 1.440 ათასი მანეთი კრედიტი 3 წლის ვადით. ამავე დროს კოლმეურნეებს ეძლევათ 800 ათასი მანეთი მოკლე ვადიანი კრედიტი წმინდამატყლიანი ცხვრების შესაძენად.

სასოფლო-სამეურნეო ბანკის კანტორათა მმართველებს წინადადება მიეცათ დააწესონ კოლმეურნეობათა და კოლმეურნეთა დაკრედიტების გეგმა ცალკეული რაიონებისათვის. (ადს).

საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს ცაკისა და სახკომსაბჭოს დადგენილებანი

საქართველოს სსრ 1936 წლის სახალხო-სამეურნეო გეგმის შესახებ

I

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

საქართველოს სსრ-ის 1936 წლის სახალხო-სამეურნეო გეგმა დამტკიცებულ იქნეს შემდეგი რაოდენობითი და თვისებითი მაჩვენებლებით:

1. საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის კაპიტალურ დაბანდებათა საერთო მოცულობა განისაზღვროს 1936 წლისათვის 599.8 მილ. მან. რაოდენობით, ხოლო მშენებლობის ღირებულების საშუალო თერთმეტპროცენტიანი შემცირების ანგარიშში მიღებით — 530,7 მილ. მან. რაოდენობით. რესპუბლიკური და ადგილობრივი ქვემდებარეობის მეურნეობის დარგების კაპიტალურ დაბანდებათა მოცულობა დამტკიცდეს 188.7 მილ. მან. რაოდენობით, ხოლო მშენებლობის ღირებულების საშუალო თერთმეტპროცენტიანი შემცირების ანგარიშში მიღებით — 167.8 მილ. მანეთის რაოდენობით.

სახალ. მეურნეობის ცალკეული დარგების ხაზით მიღებულ იქნეს კაპიტალდაბანდებათა შემდეგი მოცულობა:

	სულ (ათ. მანეთი)	აქედან რესპ. და ადგ. ქვემდ. მეურნ.
ელექტრომშენებლობა	84.314	350
მრეწველობა	198.422	41.174
სასოფლო და წყალთა მეურნეობა	56.177	7.538
ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	94.464	1 123
ვაჭრობა	10.091	3.880
საბინ.-კომუნ. და საჯ. ადმინისტრ.	90.583	81.410
განათლება	27.143	23.857
ჯანმრთელობის დაცვა და კურორტები	45.894	29.045

2. სასოფლო-სამეურნეო მრეწველობის საერთო პროდუქციის გამოშვების გეგმა 1926-1927 წ. უცვლელ ფასებში დამტკიცებულ იქნეს 933.3 მილ. მანეთის რაოდენობით (ზრდა 1935 წელთან შედარებით — 18,1 პროცენტით), აქედან მრეწველობისა — 664.8 მილ. მან. (ზრდა 21 პროცენტით) და სასოფლო მეურნეობისა — 268.5 მილ. მან. (ზრდა 11.5 პროცენტით).

დაევალოს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს დაამუშაოს სასოფლო მეურნეობის საერთო პროდუქციის გამოშვების გეგმა მეცხოველეობის გეგმის დამტკიცების შემდეგ.

3. საერთო პროდუქციის გამოშვების საერთო მოცულობის — 664.8 მილიონი მანეთის რაოდენობით (1926-1927 წლ. ფასებში) დამტკიცებასთან ერთად მიღებულ იქნეს პროდუქციის გამოშვების გეგმა მრეწველობის იმ დარგებისათვის, რომელნიც საწარმოო საშუალებებს აწარმოებენ, — 255.6 მილ. მან. რაოდენობით (ზრდა 1935 წელთან შედარებით—20,7 პროც.-ით), და მრეწველობის იმ დარგებისათვის, რომელნიც სამომხმარებლო საშუალებებს აწარმოებენ, — 409.2 მილ. მან. რაოდენობით (ზრდა 21,1 პროცენტით). განისაზღვროს: ა) საერთო საკავშირო ქვემდებარეობის პროდუქციის გამოშვება 288,9 მილ. მან. რაოდენობით (ზრდა 17.7 პროცენტით), ბ) ადგილობრივი მრეწველობის სახალხო კომისარიატის პროდუქციის გამოშვება — 154,3 მილ. მან. რაოდენობით, გ) ელექტროენერგიის გამოშვება — 28.2 მილ. მან. რაოდენობით, დ) სარაიონო და საქალაქო ქვემდებარეობის წამოწყებათა პროდუქციის გამოშვება — 41.8 მილ. მან., ე) სხვა საუწყებო მრეწველობის გამოშვება — 61.6 მილ. მან. და ვ) შინა-სარეწაო კოოპერაციისა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების წამოწყებათა პროდუქციის გამოშვება — 90 მილ. მანეთის რაოდენობით.

4. დამტკიცებულ იქნეს ადგილობრივი მრეწველობის სახალხო კომისარიატის სისტემის მრეწველობის ხაზით წამოწყებებში ჩაბმულ მუშათა საერთო რიცხვი 16.995 კაცის რაოდენობით (ზრდა 1935 წელთან შედარებით 11,4 პროცენტით). მუშის წლიური გამომუშავება — 9.070 მანეთი (ზრდა 14.3 პროცენტით). მუშის საშუალო-წლიური სამუშაო ხელფასი 1.988 მან., (ზრდა 6.4 პროცენტით), და სამუშაო ხელფასის წლიური ფონდი 33.693 ათ. მან. თანხით (ზრდა 18.2 პროცენტით).

5. დამტკიცებულ იქნეს პროდუქციის თვითღირებულების შემცირება: ა) ადგილობრივი მრეწველობის სახალხო კომისარიატის სისტემის მრეწველობის ხაზით 6.5 პროცენტით (აქედან მძიმე მრეწველობის ხაზით 13.1 პროცენტით, მსუბუქი მრეწველობის ხაზით 4.4 პროცენტით, თევზის მრეწველობის ხაზით — 11.5 პროცენტით და სატყეო მრეწველობის ხაზით 6.1 პროცენტით), ბ) ღარიბ ებრაელთა კომიტეტის სისტემის ხაზით — 6.4 პროცენტით, გ) საქართველოს მინერალური წყლების სამმართველოს სისტემის ხაზით — 9,15 პროცენტით, დ) სათეთრაქო სამმართველოს სისტემის ხაზით — 5 პროცენტით და ე) სახკინმრეწვის სისტემის ხაზით — 17.3 პროცენტით.

6. წინადადება მიეცეს საქართველოს სსრ ადგილობრივი მრეწველობის სახალხო კომისარიატს:

ა) 15 დღის ვადაში წარმოადგინოს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს დასამტკიცებლად იმ ღონისძიებათა გეგმა, რომელნიც უზრუნველჰყოფენ საქალაქო და სარაიონო ქვემდებარეობის მრეწველობისათვის საორგანიზაციო-სამეურნეო და ტექნიკური ხელმძღვანელობის გაწევის გაძლიერებას;

ბ) 10 დღის ვადაში წარუდგინოს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს დასამტკიცებლად 1936 წელს ნედლეულისა და გაწყობილობის გამოყენების ტექნიკურ-საწარმოო მაჩვენებელთა გეგმა, დამტკიცებული საწარმოო პროგრამის შესაბამისად, და აგრეთვე ფართო მოხმარების უმნიშვნელოვანესი საქონლის წარმოების ძირითადი ასორტიმენტების პროგრამა.

7. სათესი ფართობების საერთო რაოდენობა 1936 წ. განისაზღვროს 972 ათ. ჰექტარით (წინა წლების ნათესი ბალახების ჩათვლით), აქედან: საშემოდგომო მარცვლეული — 275.4 ათ. ჰექტ., საგაზაფხულო მარცვლეული — 554.3 ათ. ჰექტ., ტექნიკური კულტურები — 43.849 ჰექტ. (აქედან თამბაქო — 19.400 ჰექტ., შაქრის ჭარხალი — 5.587 ჰექტ., ბამბა — 4.500 ჰექტ., მზესუმზირა — 9.924 ჰექტ.), ბოსტნეულ-ბაღჩეული 42.459 ჰექტ., საქონლის საკვები — 44.982 ჰექტ.

8. დამტკიცებულ იქნეს 1936 წლისათვის შემდეგი დავალებანი მოსავლიანობაში ერთ ჰექტარზე: საშემოდგომო ხორბალი — 11.5 ცენტნ., საგაზაფხულო ხორბალი — 9.5 ცენტნ., საშემოდგომო ქერი — 11 ცენტნ., საგაზაფხულო ქერი — 12 ცენტნ., სიმინდი — 14 ცენტნ., თამბაქო — 7.98 ცენტნ., შაქრის ჭარხალი — 217 ცენტნ., ბამბა — 10 ცენტნ., მზესუმზირა — 9 ცენტნ., მევენახეობა — 39.5 ცენტნ., მეხილეობა — 63.2 ცენტნ., ჩაი (მწვანე ფოთ. — 1.548 კლგ. (აქედან სრ. საკ. ტრესტ. „საქართველოს ჩაისათვის" — 1.600 კლგ.).

9. ზემოთმიღებული სათესი ფართობებისა და მოსავლიანობის საფუძველზე განისაზღვროს 1936 წლისათვის სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის წარმოება შემდეგი რაოდენობით: მარცვლოვანი კულტურები — 10.323,4 ათ. ცენტნ., ცერცვოვანი — 270.5 ათ. ცენტნ., თამბაქო — 154,8 ათ. ცენტნ., ბამბა — 45.7 ათ. ცენტნ., შაქრის ჭარხალი — 1.005.7 ათ. ცენტნ., კარტოფილი — 1.776.4 ათ. ცენტნ., ჩაი (მწვანე ფოთოლი) 18.678.4 ათასი კლგ., ციტრუსები — 250 მილ. ცალი, ყურძენი — 1.465 ათასი ცენტნ., ხილი 1.143.9 ათ. ცენტნ.

10. მრავალწლიან ნარგავეთა ჩაყრის გეგმა 1936 წლისათვის განისაზღვროს 13.171,7 ჰექტ. რაოდენობით (გარდა ამისა, სანერგეების ჩაყრა—741,4 ჰექტ.); მათ შორის: ჩაი — 4.000 ჰექტარი (აქედან საკავშირო ტრესტ „საქართველოს ჩაის" ხაზით — 375 ჰექტ. და საკოლმეურნეო საგლეხო სექტორის ხაზით — 3.625 ჰექტარი), ციტრუსები — 392 ჰექტ. (აქედან საბჭოთა მეურნეობებში — 148.5 ჰექტ. და საკოლმეურნეო-საგლეხო სექტორში — 246.5 ჰექტ.), სუბტროპიკული ხეხილი — 351,69 ჰექტ. (აქედან საბჭოთა მეურნეობებში — 12,7 ჰექტ. და საკოლმეურნეო-საგლეხო სექტორში 300 ჰექტ.), რამი — 500 ჰექტ. (აქედან საბჭოთა მეურნეობებში — 100 ჰექტ. და საკოლმეურნეო-საგლეხო მეურნეობებში — 40 ჰექტ.), ტუნგო — 3.145 ჰექტ. (საბჭოთა მეურნეობებში — 645 ჰექტ. და საკოლმეურნეო - საგლეხო სექტორში — 2.500 ჰექტ.), ვენახები— 751 ჰექტ. (საბჭოთა მეურნეობებში — 101 ჰექტ. და საკოლმეურნეო-საგლეხო სექტორში 650 ჰექტ.), ბაღები — 4.331 ჰექტ. (საბჭოთა მეურნეობებში — 31 ჰექტ. და საკოლმეურნეო-საგლეხო სექტორში — 4 300 ჰექტ.).

11. საცალო საქონელბრუნვის მოცულობა განისაზღვროს — 1.850 მილ. მან. თანხით (ზრდა 1935 წელთან შედარებით 15,1 პროცენტით), აქედან ქალაქად — 1.414,7 მილ. მან. და სოფლად — 435,3 მილ. მან.

საცალო საქონელბრუნვა განისაზღვროს: ა) კოოპერაციის ხაზით — 530,45 მილ. მან. თანხით. ბ) სახელმწიფო ვაჭრობის ხაზით — 1.298,3 მილ. მანეთის თანხით, გ) საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ხაზით — 21,35 მილ. მან.

12. სავაჭრო ქსელის გაშლის გეგმა 1936 წლისათვის მიღებულ იქნეს შემდეგი ძირითადი მაჩვენებლებით: სავაჭრო წერტების საერთო რიცხვი — 6.052, აქედან ქალაქად — 3.295 და სოფლად — 2.756.

13. მიმოქცევის ხარჯების პროცენტი საერთო საქონელბრუნვის მიმართ განისაზღვროს ცეკავშირის სისტემის ხაზით — 13.75 პროცენტით და სახელმწიფო ვაჭრობის სისტემის ხაზით — 8,16 პროცენტით.

14. დამტკიცებულ იქნეს შემდეგი მაჩვენებლები კომუნალური მეურნეობის ხაზით: ა) ქ. ტფილისი — მომხმარებელთათვის წყლის მარგი მიწოდება — 12.250 ათ. კ. მ., ტრამვაით გადაყვანილი სასყიდლიანი მგზავრების რაოდენობა—123 მილ. კაცი, ავტობუსებით გადაყვანილი მგზავრების რაოდენობა — 7.875 ათ. კაცი, ელექტროენერგიის სასარგებლო მიწოდება—89,8 მილ. კვ.-ს, მწვანე ნარგავეთა ფართობი 1936 წლის დასასრულისათვის — 127,8 ჰექტ. და ბ) სხვა დიდი ქალაქები: მომხმარებელთათვის წყლის მარგი მიწოდება — 3.980 ათ. კბ. მ., ავტობუსებით გადაყვანილი მგზავრების რაოდენობა — 3.014,4 ათ. კაცი, ელექტროენერგიის მარგი მიწოდება —13.5 მილ. კვ.-ს, ქუჩების გასასვლელი ნაწილის ზედაპირის საერთო ფართობი—2.063 კვ. მეტრი.

15. დამტკიცებულ იქნეს 1936 წლისათვის დაწყებითი, არასრული საშუალო და საშუალო სკოლების მოსწავლეთა საერთო რიცხვი 649,6 ათ. კაცის რაოდენობით, სკოლამდელ აღზრდის საქალაქო დაწესებულებებში მყოფი ბავშვების საერთო რიცხვი — 27 ათ. კაცი, სკოლამდელ აღზრდის სასოფლო დაწესებულებებში მყოფი ბავშვების საერთო რიცხვი — 24 ათ. კაცი, საბავშვო სახლებში აღსაზრდელი ბავშვების საერთო რიცხვი — 37 ათ. კაცი, წერა-კითხვის უცოდინარობის სალიკვიდაციო დაწესებულებების მოსწავლეთა საერთო რიცხვი — 70 ათ. კაცი, და წერა-კითხვის მცირემცოდნეობის სალიკვიდაციო დაწესებულებების მოსწავლეთა საერთო რიცხვი — 75 ათ. კაცი.

16. დამტკიცებულ იქნეს განათლების სახალხო კომისარიატის საკლუბო დაწესებულებათა საერთო რაოდენობა — 1.062, საკოლმეურნეო კლუბების საერთო რიცხვი — 457, განათლების სახალხო კომისარიატის ბიბლიოთეკათა საერთო რიცხვი—94 (აქედან სარაიონო—44). თეატრალური დასების საერთო რიცხვი 38 (აქედან 20 სტაციონარული და 9 მოძრავი), ცირკი — 2, მუსიკალური კოლექტივი — 19, კინოდანადგამი — 528 (ხმოვანი 106 და მუნჯი 422).

17. საავადმყოფოთა საწოლების რიცხვი, ფსიქიატრიულ და ეპიდემიურ საავადმყოფოთა საწოლების გამოკლებით, 1936 წელს 7.227-დან გადიდებულ იქნეს 8.249-მდე. განისაზღვროს 1936 წლისათვის ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის ხაზით სტაციონარულ სამკურნალო დაწესებულებათა რიცხვი — 150, სრული საექიმო ერთეულების რიცხვი — 2.140, დამოუკიდებელი საფერშლო პუნქტების რიცხვი 166, ქალის საექიმო სავარძელთა რიცხვი — 215, საექიმო პუნქტების რიცხვი წამოწყებებში — 215, საწოლების რიცხვი მუდმივ ბაგებში — 6.700 და სეზონურ ბაგებში (მაქსიმალური გაშლის დღისათვის) 20.000.

18. 1936 წელს სანატორიუმებისა და დასასვენებელი სახლების რიცხვი აყვანილ იქნას 49-მდე; მათში საწოლების რიცხვი — 6.833-მდე, საწოლ-დღეთა რიცხვი 1.500 ათასამდე და მომსახურება-გასაწევი ავადმყოფებისა და დამსვენებელ პირთა რიცხვი 59.957-მდე.

II

1. წინადადება მიეცეს საქართველოს სსრ სახელმწიფო, საგეგმო კომისიას:

ა) 10 დღის ვადაში წარუდგინოს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს დასამტკიცებლად შრომის გეგმა 1936 წლისათვის;

ბ) არა უგვიანეს ა. წ. მარტის 29-სა წარუდგინოს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს დასამტკიცებლად რესპუბლიკური და ადგილობრივი ქვემდებარეობის მშენებლობის ობიექტების დაზუსტებული სატიტულო სიები; ამასთანავე, დიფერენცირებულ იქნეს თვითეული ობიექტის მშენებლობის სახარჯთაღრიცხვო ღირებულების დავალებანი;

გ) არა უგვიანეს ა. წ. აპრილის 1-ისა წარუდგინოს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მშენებლობის იმ ობიექტების სია, რომელნიც ჩაბმულ იქნებიან ექსპლოატაციაში 1936 წ., ექსპლოატაციაში ჩაბმის ვადის ზუსტად აღნიშვნით.

2. წინადადება მიეცეს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს შეიმუშაოს ღონისძიებანი, რომელნიც უზრუნველჰყოფენ კაპიტალური მშენებლობის გეგმის შესრულებას, მშენებელ ორგანიზაციათა მუშაობის გაუმჯობესებას (მათი გამსხვილება, მათთვის ძირითადი და საბრუნავი სახსრების მიცემა და სხვ.), მშენებლობის თვითღირებულების შემცირებას საშუალოდ არანაკლებ 11 პროცენტისა, 1935 წლის სახარჯთაღრიცხვო ღირებულებასთან შედარებით, მშენებლობის დაპროექტების სწორად დაყენებას.

3. წინადადება მიეცეს საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე მომქმედ ყველა უწყებას და ორგანიზაციას—მიიღონ ყოველგვარი ზომები შესრულებისათვის დამტკიცებული სახალხო-სამეურნეო გეგმისა და, მშრომელი მასების აქტივობის მაქსიმალურად გამოყენებისა და სტახანოვური მოძრაობის ყოველმხრივად წახალისების საფუძველზე უზრუნველჰყონ 1936 წლის გეგმის მთლიანად და გადაჭარბებით შესრულება ყველა რაოდენობითი და თვისებითი მაჩვენებლის მხრივ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ბუდუ მდივანი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი თ. ჟღენტი.

1936 წ. მარტის 20

ტფილისი.

1936 წლის ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტისა და ადგილობრივი ბიუჯეტის საკონტროლო ციფრების შესახებ

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. საქართველოს სსრ-ის 1936 წლის ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავალ-გასავლის ჯამი დამტკიცებულ იქნეს შემდეგ თანხებად (ათას მანეთობით).

შემოსავალი:

	ათას მ.
ბრუნვის გადასახადი და საბიუჯეტო დანარიცხები	398.017.0
მოგების ანარიცხი	8.688.3
სხვადასხვა გადასახადი განსაზოგადოებული მეურნეობისა	9.955.0
სრულიად საკავშირო პროფესიულ კავშირთა ცენტრალურ საბჭოსა და პროფესიულ კავშირთა ცენტრალური კომიტეტებისაგან სახელმწიფო სოციალური დაზღვევის სახსრებიდან სოციალურ-კულტურული ღონისძიებებისათვის მიღებული შემოსავალი	42.174.0
მოსახლეობის სახსართა მობილიზაცია	55.759.0
სხვადასხვა შემოსავალი	1.400,0
1935 წლის საბიუჯეტო სახსართა ნაშთი	5.370,0
სულ შემოსავალი სახელმწ. ბიუჯეტით	521.363.3

გასავალი:

	ათ. მან.
1. სახალხო მეურნეობის დაფინანსება.	67.965.5
აქედან	
	ათ. მან
ადგილობრივი მრეწველობის სახალხო კომისარიატის მრეწველობა	22.037,0
კინო-ფოტომრეწველობა	12.985,0
მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის გამგებლობაში მყოფი სასოფლო მეურნეობა (ტრესტირებული საბჭოთა მეურნეობანი—18.242,0 ათ. მან. სადგომის ძიებანი 5.493,0 ათ. მან. წყალთა მეურნეობ. 4.277.0 ათასი მან., სამეურნეო ორგანიზაციები—1.155,9 ათ. მან.).	29.712 9
	ათ. მან
კომუნალური მეურნეობა	1.747,0
სახალხო მეურნეობის დაფინანსების სხვა ხარჯები	1.483.6
2. სოციალურ-კულტურული ღონისძიებანი	145.242,7
აქედან:	
	ათ. მან.
განათლება	105.380,0
ჯანმრთელობის დაცვა (უკურორტებოდ)	25.269.7
კურორტები	11.5*5.0
ფიზიკური კულტურა	740.0
სოციალური უზრუნველყოფა და შრომის დაცვა	2.298,0
3) მმართველობა, სახალხო მეურნეობის მოწესრიგება და სოციალურ-კულტურული მუშაობის ადმინისტრირება	9.026.0
4) სხვა ხარჯები	6.157,5
აქედან.	ათ. მან.
სახალხო კომისართა საბჭოს სარეზერვო ფონდი	1.500.0
სხვა ფონდები	4.657,5
5) საერთო-საკავშირო ბიუჯეტისადმი დავალიანების დაფარვა	5.000.0
6) საკრედიტო სესხის დაფარვა	5.370.0
7) ადგილობრივი ბიუჯეტისათვის გადასაცემი სახსარი	282.601,6
აქედან.	
სოციალური დაზღვევის სახსარი სოციალურ - კულტურულ ღონისძიებათათვის	ათ. მან. 30.430,0
სულ გასავალი სახელმწიფო ბიუჯეტით	521.363,3 ათ. მან.

2. საქართველოს სსრ-ის 1936 წლის ადგილობრივი ბიუჯეტის საკონტროლო ციფრები დამტკიცებულ იქნეს შემდეგ თანხებად:

შემოსავალი:

	ათ. მან.
1) მრეწველობა	2.078,3
2) სასოფლო მეურნეობა	1.392,4
3) სატყეო მეურნეობა	2.930,0
4) კომუნალურ-საბინაო მეურნეობა	38.698,9
5) ვაჭრობა	146.0
6) სხვადასხვა ადგილობრ. არასაგადასახადო შემოსავ.	5.805.0
აქედან.	
	ათ. მან.
სამეურნეო ორგანოების სახსარი საბავშვო ბაღებისა და ბაგებისათვის	1.700,0
7) ადგილობრივი გადასახად-გამოსაღები	12.650,0
8) სახელმწიფო გადასახადების და სახელმწიფო შემოსავლის ანარიცხები	64.300,1
აქედან	
	ათ. მან.
ა) თამბაქოს ნედლეულის გადასახადი	1.500,0
ბ) სასოფლო-სამეურნეო გადასახადი	18.650,0
გ) კულტურული გამოსაღები სოფლად	11.500.0
დ) " " ქალაქად	7.531,6
ე) მასობრივ სესხთა ანარიცხები	19.759,0
9) სახელმწიფო გადასახად-გამოსაღები და ბაჟი, რაც უშუალოდ ჩაირიცხება ადგილობრივ ბიუჯეტში	34.117,0
აქედან.	
	ათ. მან.
ა) კერძო პირთა საშემოსავლო გადასახადი	25.590.0
ბ) ერთიანი სახელმწიფო ბაჟი	4.100.0
10) სახელმწიფო სოციალური დაზღვევის სახსარი	30.430.0
11) სესხი	14.754,0
12) საბიუჯეტო სახსართა ნაშთები	2.722,2
13) ანარიცხები ბრუნვის გადასახადისა	188.451.0
სულ შემოსავალი	398.474,9

გასავალი:

	ათ. მან.
1) მრეწველობა	3.032.3
2) სასოფლო მეურნეობა	8.497,6
3) სატყეო მეურნეობა	231,3
4) კომუნალურ-საბინაო მეურნეობა	86.267,5
5) ვაჭრობა	200.0
6) გზატკეცილები და ყამირ-გზები	1.985.0
7) სახალხო კავშირგაბმულობა	1.390.0
8) განათლება	148.190.3
9) ჯანმრთელობის დაცვა	83.693,5
10) ფიზიკური კულტურა	1.973,5
11) სოციალური უზრუნველყოფა	1.805.0
12) თავდაცვა	1.793.3
13) საერთო მმართველობა	36.672.0
14) სასამართლო დაწესებულებანი	3.300.6
15) სარეზერვო ფონდი	4.788.5
16) სესხთან დაკავშირებული ხარჯები	11.488.5
17) სხვადასხვა ხარჯები	3.166,0
სულ გასავალი	398.474,9

3. დამტკიცებულ იქნეს საქართველოს სსრ-ში შემავალი ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის, რაიონებისა და ქალაქების ბიუჯეტებში შემდეგ თანხებად:

1.	აბაშის რაიონი	2276.5
2.	ამბროლაურის რაიონი	2762.5
3.	ადიგენის რაიონი	2047.9
4.	ახალციხის რაიონი	3159.3
5.	ახალქალაქის რაიონი	3401.5
6.	აღბულაღის რაიონი	2448.5
7.	ასპინძის რაიონი	1866.2
8.	ბაღდათის რაიონი	1632.4
9.	ბოგდანოვკის რაიონი	1993.8
10.	ბორჩალოს რაიონი	2520.6
11.	ბაშკიჩეთის რაიონი	1811.5
12.	ბორჯომის რაიონი	2582.1
13.	გორის რაიონი	5315.7
14.	გურჯაანის რაიონი	3680.9
15.	ტფილისის რაიონი	3447.6
16.	დუშეთის რაიონი	2535.7
17.	ვანის რაიონი	1942.9
18.	ზემო-სვანეთის რაიონი	1689.0
19.	ჯულელის რაიონი	3617.3
20.	ზუგდიდის რაიონი	4213.2
21.	თელავის რაიონი	4597.0
22.	თიანეთის რაიონი	1446.3
23.	კასპის რაიონი	2470.4
24.	ლაგოდეხის რაიონი	2291.6
25.	ლანჩხუთის რაიონი	2369.5
26.	ლუქსემბურგის რაიონი	2499,4
27.	მარტვილის რაიონი	2650.5
28.	მახარაძის რაიონი	4384.2
29.	ონის რაიონი	2178.7
30.	სამტრედიის რაიონი	2984.5
31.	მიხა ცხაკაიას რაიონი	3253.4
32.	სიღნაღის რაიონი	5323.3
33.	საგარეჯოს რაიონი	2068.4
34.	ტყიბულის რაიონი	2205.2
35.	ქვემო-სვანეთის რაიონი	1368.7
36.	ყარაიას რაიონი	1288.2
37.	ყვარლის რაიონი	2244.5
38.	ყაზბეგის რაიონი	1542.5
39.	ჩოხატაურის რაიონი	2621.6
40.	ჩხარის რაიონი	1663.9
41.	ჩხოროწყუს რაიონი	1738.3
42.	ცაგერის რაიონი	1886.2
43.	წალენჯიხის რაიონი	1752.5
44.	წალკის რაიონი	1886.6
45.	ჭიათურის რაიონი	6137.6
46.	ხაშურის რაიონი	4957.8
47.	ხარაგოულის რაიონი	2084.2
48	ხონის რაიონი	2450.9
49.	ხობის რაიონი	1644.7
50.	აფხაზეთის ასსრ	49.440.1
51.	აჭარის ასსრ	30.171.9
52.	სამხრეთ-ოსეთის ავტ. ოლქი	16.370.7
53.	ქალ. ტფილისი	131.814.4
54.	" ქუთაისი	14.002.9
55.	" ფოთი	5.167.3

4. დაევალოს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს—გაანაწილოს ადგილობრივ ბიუჯეტებს შორის გაუნაწილებელი ხარჯები 4.509,0 ათასი მან. რაოდენობით. აგრეთვე ბიუჯეტში შემოსავლელი სახსარი სოციალური დაზღვევისა 30.430 ათასი მანეთის რაოდენობით და საბავშვო ბაღებისა და ბაგების შესანახი სახსარი სამეურნეო ორგანიზაციებისა 1.700 ათასი მანეთის რაოდენობით.

5. საქართველოს სსრ სახელმწიფო ბიუჯეტში გადასადები ანარიცხები ბრუნვის გადასახადისა და საბიუჯეტო წანაფასებისა განისაზღვროს 396.307.0 ათასი მანეთით, აქედან ადგილობრივ ბიუჯეტებში გადასადები ანარიცხები ბრუნვის გადასახადისა—188.451,0 ათასი მანეთით.

6. დაევალოს საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს, საქართველოს სსრ სახელმწიფო ბიუჯეტში გადასადები, ბრუნვის გადასახადის საპროცენტო ანარიცხების განსაზღვრის შემდეგ, ადგილობრივი ბიუჯეტების უდეფიციტო დაბალანსებისათვის განსაზღვროს ბრუნვის გადასახადისა და სახელმწიფო ბიუჯეტის სხვა საშემოსავლო წყაროების ანარიცხების პროცენტი საქართველოს სსრ-ში შემავალი ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის, რაიონებისა და ქალაქების ბიუჯეტებისათვის.

7. საქართველოს სსრ-ის 1936 წლის ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებულ შემოსავალთა სრულად მიღების უზრუნველსაყოფად დაევალოს ყველა სამეურნეო ორგანიზაციას, მუშაობის სტახანოვური მეთოდების ფართოდ გაშლისა და წამოწყებებში ნამდვილი სამეურნეო ანგარიშის ურყევად განხორციელების საფუძველზე, მიაღწიოს იმას, რომ დაგროვების გეგმა და ყველა თავისი საბიუჯეტო ვალდებულება მთლიანად შეასრულოს.

8. წინადადება მიეცეს სამეურნეო სახალხო კომისარიატებს უზრუნველჰყონ სრულად და თავის დროზე აკუმულირება სპეციალურ ბანკებში სამეურნეო ორგანოების იმ საკუთარი სახსრისა, რაც დანიშნულია კაპიტალური მშენებლობის დაფინანსებისათვის.

9. წინადადება მიეცეს საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს დაავალოს სპეციალურ ბანკებს გაძლიერებული კონტროლი გაუწიონ გამოუკლებლივ ყველა სამშენებლოს, რათა მათ დაიცვან სახარჯთაღრიცხვო დისციპლინა და შეასრულონ მშენებლობის ღირებულების შემცირების შესახებ 1936 წლისათვის მიცემული დავალებანი.

10. წინადადება მიეცეს საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს და სახელმწიფო ბანკის საქართველოს კანტორას—შესწყვიტონ იმ სამეურნეო ორგანიზაციების დაფინანსება და დაკრედიტება, რომელნიც წარმართავენ საკუთარ საბრუნავ სახსარს და მათთვის მიცემულ კრედიტებს კაპიტალდაბანდებათა გეგმით გაუთვალისწინებელ მატერიალურ ღირებულებათა გეგმაგარეშე დაგროვებისათვის ან საადმინისტრაციო-სამეურნეო ხარჯებისათვის.

11. დაევალოს საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატთან არსებულ საშტატო კომისიას—გადასინჯოს ყველა რესპუბლიკური ცენტრალური დაწესებულების შტატი, სამუშაო ხელფასის ფონდები და საადმინისტრაციო-სამეურნეო ხარჯები და ზედმიწევნით შეუთანხმოს საბიუჯეტო დანიშნულებათ.

12. ადგილობრივი ბიუჯეტების განმტკიცებისა და მათი სისავსის შენარჩუნებისათვის ნებადართულ იქნეს ადგილობრივი ბიუჯეტის ხარჯების ცენტრალიზაცია 1936 წელს მხოლოდ რკინიგზების სკოლებისა, სახანძრო თავდაცვის საოპერაციო ხარჯებისა და კაპიტალდაბანდებათა დაფინანსების მხრივ. სხვა ხარჯების ცენტრალიზაცია შესაძლებელია მხოლოდ საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს ნებართვით თვითეულ ცალკე შემთხვევაში.

13. მიენდოს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს განსაზღვროს 1936 წლისათვის 1 ბავშვის შენახვის ნორმები და სკოლამდელ აღზრდის დაწესებულებათა და ბაგეთა შესანახად საჭირო ასიგნების რაოდენობა, და აგრეთვე ამ ღონისძიებათა დაფინანსების წყაროები; ამასთანავე, ანგარიშში მიღებულ უნდა იქნეს მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული ყველა სახსარი (სოციალური დაზღვევის, სამეურნეო ორგანოების, მშობლების სახსარი, საბიუჯეტო სახსარი და სხვ.).

14. წინადადება მიეცეს საქართველოს სსრ-ში შემავალი ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს, სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს და საქალაქო საბჭოებს, რათა:

ა) 1936 წ. ადგილობრივი ბიუჯეტების შედგენისა და შესრულების დროს განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ იმას, რომ საადმინისტრაციო-სამეურნეო ხარჯების გადიდება შეუწყნარებელია, და რომ საბოლოოდ მოსპობილ უნდა იქნეს ამ ხარჯების ბიუჯეტის სხვა მუხლებით გატარების პრაქტიკა;

ბ) ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებით ზუსტად შეთანხმებულ იქნას შტატები და სამუშაო ხელფასის განაკვეთები ადგილობრივი ბიუჯეტის საკონტროლო ციფრებით გათვალისწინებულ დანიშნულებებთან;

გ) არავითარ შემთხვევაში არ იქნას გაფართოებული და მოწყობილი ისეთი დაწესებულებანი, რომელნიც უზრუნველყოფილი არ არიან ადგილობრივი ბიუჯეტიდან დაფინანსებით, არ იქნას გადიდებული კონტინგენტები და სხვა საბიუჯეტო მაჩვენებლები და მთლიანად იქნას დაცული 1936 წლისათვის განსაზღვრული ხარჯების ნორმები;

დ) შეტანილ იქნას მათ მიერ დამტკიცებულ სასოფლო ბიუჯეტებში ის ცვლილებები, რაც გამომდინარეობს სსრ კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1936 წ. იანვრის 4-ის დადგენილებიდან „სასოფლო ბიუჯეტების საშემოსავლო წყაროების გაფართოების შესახებ", ამა დადგენილებიდან და ხარჯების იმ ნორმებიდან, რაც საფუძვლად უდევს ამა დადგენილებით 1936 წლის ადგილობრივ ბიუჯეტისათვის დამტკიცებულ საკონტროლო ციფრებს.

15. საფინანსო-საბიუჯეტო დისციპლინის ყოველმხრივ გაძლიერებისათვის წინადადება მიეცეს:

ა) უწყებებსა და ორგანიზაციებს —მტკიცედ დაიცვან საბიუჯეტო დანიშნულებანი ყველა დარგში და ღონისძიებაში და არავითარ შემთხვევაში არ დახარჯონ ზედმეტი თანხები;

ბ) სახალხო კომისარიატებს და ცენტრალურ დაწესებულებებს—მოაწყონ, მათთვის განსაზღვრული შტატების ფარგლებში საუწყებო საფინანსო კონტროლი და უზრუნველჰყონ სრული დოკუმენტალური რევიზიის გაწევა მათ ქვემდებარე დაწესებულებებისა და ორგანიზაციებისათვის წელიწადში ერთხელ მაინც;

გ) საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს—მოაწყოს საფინანსო-საბიუჯეტო ინსპექციის მუშაობა ისეთი იარაღით, რომ 1936 წლის განმავლობაში მთლიანად მოცულ იქნეს დოკუმენტალური რევიზიით საქართველოს სსრ ყველა რესპუბლიკური სახალხო კომისარიატი და ცენტრალური დაწესებულება, აგრეთვე ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის, რაიონებისა, ქალაქებისა და სასოფლო საბჭოების ბიუჯეტები.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ბუდუ მდივანი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი თ. ჟღენტი.

1936 წ. მარტის 20

ტფილისი.

პროფკავშირული ბილეთების გაცემის წინ

ქალინინის სახელობის ქარხანა

ქალინინის სახელობის ქარხანაში პროფკავშირული ბილეთების გამოცვლისათვის მზადებას დროულად შეუდგნენ.

დახურულ პარტიულ კრებასა და საამქროს მუშათა კრებაზე დამუშავდა ბილეთების გამოცვლის საკითხი. ქარხნის ყველა მუშას გააცნეს პროფკავშირული ბილეთების გამოცვლის უდიდესი მნიშვნელობა და სათუთად შენახვის წესი.

ქარხანაში პროფკავშირის წევრია 344 კაცი. აქედან, ქარხკომის გამოკვლევით, 98 კაცს არა აქვს საწევრო ანარიცხის დავალიანება, 217 კაცს ანარიცხი გადახდილი არა აქვს 1-დან 3 თვემდე, ხოლო 29 კაცის დავალიანება 3 თვეს აღემატება.

ქარხკომმა წინადადება მისცა პროფორგებს, რომ საწევრო ანარიცხების დავალიანება ყველა მუშამ სულ მოკლე ხანში დაფაროს, რათა ახალი საწევრო ბილეთის მიღებისას არცერთ მუშას არ ჰქონდეს არავითარი დავალიანება.

სპილენძის სატკეცი ქარხანა

სპილენძის სატკეცი ქარხნის მთელი კოლექტივი ეგებება პროფკავშირული ბილეთების გამოცვლის საკითხს. ამასთან დაკავშირებით ქარხანაში უშვებენ კედლის გაზეთის სპეციალურ ნომერს.

ქარხნის პროფორგანიზაციამ გამოარკვია, თუ რომელ მუშას, რამდენი აქვს საწევრო ანარიცხის დავალიანება. მიღებულია ზომები დავალიანების დასაფარავად.

სტახანოვური ტემპები თესვის სამუშაოებზე

სტახანოვური ათდღიური ლანჩხუთის რაიონში

ლანჩხუთის რაიონის კოლმეურნეობები სტახანოვური ხუთდღიურის დამთავრებისთანავე შეუდგნენ სამზადისს ათდღიურის ორგანიზებულად ჩატარებისათვის.

ათდღიურის წინ ყველა კოლმეურნეობას, ბრიგადას, ჯგუფს და კოლმეურნეს მიეცა განსაზღვრული ყოველდღიური საწარმოო დავალება. მიღებულ იქნა ყველა ზომა წინა ხუთდღიურში გამომჟღავნებული ნაკლოვანებებისა და ხელისშემშლელი პირობების გამოსასწორებლად. წესრიგში მოიყვანეს ინვენტარი, გაანაწილეს სამუშაო ობიექტები და ფართობები ცალკე სახეების მიხედვით.

ყოველმხრივ მომზადების შემდეგ რაიონში გამოცხადდა სტახანოვური ათდღიური, გაჩაღდა მუშაობა, ყველა შეგნებულად და დიდი ხალისით იბრძვის საწარმოო დავალების სასახელოდ შესრულებისათვის.

სოფ. მამათის ლ. ბერიას სახელობის კოლმეურნეობაში (თავ-რე ქრისტეფორე ურუშაძე) ათდღიურის ჩატარებაში 307 კოლმეურნემ მიიღო მონაწილეობა. გამოვლინებულ იქნა 67 სტახანოველი. კოლმეურნეობამ ათდღიურის საწარმოო დავალება 154,4 პროც. შეასრულა. შემოწმებამ დაადასტურა, რომ კოლმეურნეობაში ყველა სამუშაო დროზე და კარგი ხარისხით არის ჩატარებული. მუშაობის სამაგალითო მაჩვენებლები მოგვცეს: ელენე მეგრელიშვილმა, რომელიც ყოველდღიურ საწარმოო დავალებას 214 პროც. ასრულებდა, თამარ ჩხაიძემ, რომელმაც გეგმა 204 პროც. შეასრულა, ქონა კილაძემ—214 პროც. და ა. შ.

ასეთივე შედეგები მივიღეთ ქვ. შუხუთის ელიავას სახელობის კოლმეურნეობაში (თავმჯდომარე გიდევან გურგენიძე), სადაც გამოვლინებულ იქნა 21 სტახანოველი. მათ შორის: ნინო ბზეკელავამ ათდღიურში გამოიმუშავა 25 შრომადღე, ერმილე ორაგველიძემ—23 შრომადღე, სევერიანე იმნაიშვილმა 27,5 შრომადღე. სამუშაოზე ადრე გამოცხადება, მტკიცე დისციპლინა, სამუშაო დროის არცერთი წუთით ტყუილუბრალოდ დაკარგვა, გამოცდილების ურთიერთშორის გაზიარება და საქმისადმი უსაზღვრო სიყვარული—აი რითი მიაღწიეს ამ კოლმეურნეობებმა სტახანოვურ მაჩვენებლებს.

მიუხედავად სტახანოვური ათდღიურის კარგი მაჩვენებლებით ჩატარებისა, საგაზაფხულო სამუშაოების ზოგიერთ უბანზე ჯერ კიდევ არის ჩამორჩენა. მაგალითად, აზოტოვანი სასუქი რაიონში გეგმით უნდა შეტანილიყო 1084 ჰექტარზე. 15 მარტისათვის შეტანილი იყო მხოლოთ 21,5 ჰექტარზე.

საჭიროა კიდევ მეტი, დაძაბული მუშაობა იმისათვის, რომ სტახანოვური დავალებები ყველა დარგში ბოლშევიკურად შესრულდეს.

შ. ორაგველიძე.

ფოტო მალოფეევის

ქუთაისის მტს-ის ტრაქტორები საგაზაფხულო ხვნაზე.

საკოლმეურნეო სოფელს—კვალიფიციური კადრები

პარტია და ხელისუფლება განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევენ სოფლის მეურნეობის მასობრივი კვალიფიკაციის კადრების ფართო მასშტაბით მომზადებასა და გადამზადებას. ამას მოწმობს ისიც, რომ საქართველოში მარტო საგაზაფხულო სწავლების ქსელში 11.700-ზე მეტი კაცი არის ჩაბმული. რა თქმა უნდა, ამათში არ შედიან ისინი, რომლებიც საბჭოთა და კოლექტიურ მეურნეობებთან მოწყობილ აგროტექნიკის დაუსწრებელ წრეებში მეცადინეობენ. მათი რიცხვი რამდენიმე ათასს აღემატება.

დიდი ბელადის ამხ. სტალინის მითითებათა საფუძველზე, უკანასკნელად თვალსაჩინოდ გაუმჯობესდა კადრების მომზადების ხარისხი. თითქმის ყველა რაიონში დაარსდა საკვალიფიკაციო კომისია, რომელთაც დავალებული აქვთ შეამოწმონ და თვალყური ადევნონ კადრების მომზადების ხარისხს. კურსები, რომელთა უმრავლესობა მოწყობილია საბჭოთა მეურნეობებსა და კოლმეურნეობებში, მუშაობენ მტკიცე გეგმებისა და პროგრამების მიხედვით. ეს პროგრამები კი თითქმის მთლიანად გადამუშავებულია სტახანოვური მოძრაობის კონკრეტულ ამოცანებთან შეფარდებით. კურსებზე მეცადინეობენ კოლმეურნეობათა თავმჯდომარეები, ბრიგადირები, რგოლის ხელმძღვანელები, მოანგარიშეები, მეხბორეები, მწყემსები, მეწველავები, მეღორეები, რომლებიც ეუფლებიან და სწავლობენ მოსავლიანობის გადიდების, ნამატის შენარჩუნებისა და პროდუქტიული მეცხოველეობის სწრაფი განვითარების ტექნიკას.

მთელი რიგი რაიონები წარმატებით ასრულებენ ამ მხრივ საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებას. მაგალითად, ლანჩხუთის რაიონმა 130 პროცენტით შეასრულა მასობრივი კვალიფიკაციის კადრების მომზადების საგაზაფხულო გეგმა. აქ უკვე მოხდა კოლმეურნეობათა თავმჯდომარეებისა და მემინდვრე ბრიგადირების გაწვრთნა. ეს რაიონი ჩაის კრეფის წინ გეგმის გადამეტებით ამზადებს ჩაის ხელით და იაპონური სისტემის მაკრატლით მკრეფავს 1000-ს კაცს.

მოწინავეთა რიგებში დგას ხაშურის რაიონი. ამ რაიონმა გეგმით გათვალისწინებული 90 კაცის ნაცვლად მოამზადა 320 მემინდვრე ბრიგადირი. 30-ს მაგივრად—კოლმეურნეობის 120 თავმჯდომარე, მომზადდა და გადამზადდა აგრეთვე კოლმეურნეობის 120 მოანგარიშე (გეგმით გათვალისწინებული იყო 30 მოანგარიშის მომზადება), 20 მებაღე მყნობელი, 90 მთესველი, 45 მრწყველი, 20 მეფუტკრე, 1000 კაცის მაგივრად მზადდება აგრეთვე მეჭარხლეობის 1300 რგოლის ხელმძღვანელი.

მაგრამ არის ისეთი რაიონებიც, სადაც უპასუხისმგებლოდ ეკიდებიან მასობრივი კვალიფიკაციის კადრების მომზადებასა და გადამზადებას. მაგალითად, ბორჩალოს რაიონში კოლმეურნეობათა თავმჯდომარეების, ბრიგადირების, მოანგარიშეების, მეწველავებისა და მწყემსების გადამზადება ჯერ კიდევ არ დაუწყიათ. ჩოხატაურის რაიონში მემინდვრე და მესაქონლე ბრიგადირთა გადასამზადებელი კურსების დაკომპლექტება ახლა მიმდინარეობს. მახარაძის რაიონიდან იტყობინება: „ციტრუსების სანერგეების გამგეებისა და მყნობელების გადასამზადებელი კურსების მეცადინეობა 20 აპრილიდან დაიწყებაო".—ეს იმ დროს, როცა საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მიერ დაწესებული ვადების მიხედვით, მასობრივი კვალიფიკაციის კადრების მოსამზადებელი კურსების მუშაობა ყველგან უნდა დამთავრდეს არა უგვიანეს 10 აპრილისა.

ზოგან ნაკლებ ყურადღებას აქცევენ კადრების მომზადების ხარისხს. მაგალითად, სოფ. ხელისის კოლმეურნეობაში (ხაშურის რაიონი) მეჭარხლეობის რგოლის ხელმძღვანელთა გადამზადების შემდეგ არ მოუხდენიათ მათი ცოდნის შემოწმება.

ჩამორჩენაა მეცხოველეობის კადრების მომზადების გეგმის შესრულებაშიაც. რესპუბლიკაში მეწველავეებისა და მეხბორეების მომზადების გეგმა 15 მარტისათვის შესრულებული იყო 71.2 პროცენტით, მეღორეებისა—35 პროცენტით, მეცხვარე მწყემსებისა — 64-ით, მეცხენეებისა —42-ით, მეფუტკრეებისა კი—76.3 პროცენტით.

ეს ციფრები მოწმობენ, რომ მეცხოველეობის ზოგი რაიონის საბჭოთა და სამიწათმოქმედო ორგანიზაციებს ჯერ კიდევ ვერ შეუგნიათ ის უდიდესი მნიშვნელობა, რომელიც მეცხოველეობის შემდგომი განვითარების საქმეში ახალი კადრების აღზრდას ენიჭება.

არა კმარა მხოლოდ რამდენიმე რაიონი იყოს კადრების მომზადებაში მოწინავე. საჭიროა ყველა რაიონში, ყველა სოფელსა და კოლმეურნეობაში ზრუნავდნენ კადრების აღზრდაზე, იზრდებოდნენ ადამიანები—აითვისონ ტექნიკა და პრაქტიკულად გამოიყენონ იგი საკოლმეურნეო წარმოების კიდევ უფრო განსამტკიცებლად და წინწასაწევად.

ჩამორჩენა ჩაის სამუშაოებში

(ზუგდიდი, საკ. კორ.).

წელს დასავლეთ საქართველოს რაიონებში გაზაფხული ადრე დაიწყო მთელ იანვარ-თებერვალსა და მარტში ხელსაყრელი პირობები იყო ჩაის სამუშაოთა წარმატებით შესრულებისათვის. ზუგდიდის რაიონის მთელმა რიგმა კოლმეურნეობებმა ეს პირობები ჯეროვნად გამოიყენეს და ჩაის სამუშაოთა პირველი კვარტალის დავალებების შესრულებისათვის ბოლშევიკური მუშაობა გააჩაღეს.

მაგრამ რაიონში არიან კოლმეურნეობები, რომლებმაც, გასული წლის წარმატებებით თავბრუდახვეულებმა, თვითდინებას მისცეს თავი. მაშ რით უნდა ავხსნათ ის, რომ სოფ. გრიგოლიშის ორჯონიკიძის სახელობის კოლმეურნეობას ჩაის ნიადაგის მომზადება 18 მარტისათვის დაწყებულიც არ ჰქონდა. ამავე კოლმეურნეობას სამარცხვინო გარღვევები აქვს სხვა სამუშაოებშიაც. მაგალითად, ჩაის პლანტაციის მსუბუქი გადაბარვის გეგმა 10 მარტისათვის 2.5 პროცენტით ჰქონდა შესრულებული, — 78 ჰექტარის ნაცვლად 2 ჰექტარი გადაბარა. მასვე უნდა აღედგინა ჩაის პლანტაცია 5 ჰექტარზე და გაეყვანა სადრენაჟო არხები 15 ათასი კუბომეტრის რაოდენობით, არც ერთი სამუშაო და არც მეორე ჯერ დაწყებული არ არის. დღემდე პლანტაციებში არც სასუქი შეუტანიათ.

განა მარტო სოფ. გრიგოლიშის კოლმეურნეობაა თვითდინებაზე დაყრდნობილი? ასევეა სოფ. რიყეს კოლმეურნეობა „რამის" ხელმძღვანელობა, რომელიც ჯერ კიდევ არ ფიქრობს ჩაის პლანტაციების კაპიტალური და მიმდინარე რემონტის დაწყებას, პლანტაციებში სასუქის შეტანას.

კახათის კომინტერნის სახელობის კოლმეურნეობას პლანტაციის კაპიტალური რემონტი 20 ჰექტარზე უნდა ჩაეტარებინა, მაგრამ 15 მარტისათვის ამ მიმართულებით კოლმეურნეობას მუშაობაც არ ჰქონდა დაწყებული. ჩამორჩენილია კორცხელის კოლმეურნეობა „ნაცატუ". ამ კოლმეურნეობაში მიმდინარე რემონტის გეგმა 10 მარტისათვის 38 პროცენტით იყო შესრულებული, ხოლო 10-დან 15 მარტამდე არაფერი აღარ გაუკეთებიათ.

ამჟამად ჩაის ბუჩქის გასხვლა ყველა კოლმეურნეობაში მიმდინარეობს. ეს სამუშაო დამთავრებული აქვთ მხოლოდ სოფ. გრიგოლიშის — როგავას სახელობის რუხის კაგანოვიჩის სახელობის კოლმეურნეობებს და აბასთუმნის კოლმეურნეობა „შრომას".

თამამად შეიძლება ითქვას, რომ რაიონში ჩაის სამუშაოთა პირველი კვარტალის გეგმის შესრულება ჩაშლის საფრთხეშია. 15 მარტისათვის რაიონში მომზადებული იყო ჩაისათვის ახალი ნიადაგი 59,7 ჰექტარი (გეგმის 45%), მსუბუქი გადაბარვის გეგმა შესრულებულია 70 პროცენტით, კაპიტალური და მიმდინარე რემონტისა — 67-ით, პლანტაციის აღდგენისა — 15-ით, სუპერფოსფატის შეტანისა — 8-ით, აზოტოვანი სასუქის — 2-ით, ნაკელისა — 65-ით კომპოსტისა — 9 პროცენტით.

ზუგდიდის რაიონს ყოველგვარი შესაძლებლობა აქვს გამოასწოროს ეს ჩამორჩენა და ჩადგეს მოწინავეთა რიგებში, საჭიროა მხოლოდ მთელი საკოლმეურნეო მასების დარაზმვა ჩაის სამუშაოების სტახანოვური ტემპებით წარმართვისათვის.

პრ. გვაზავა.

ფორმალიზმის წინააღმდეგ მხატვრობაში

სამი დღის განმავლობაში — 19, 20 და 21 მარტს საბჭოთა საქართველოს მხატვრები იხილავდნენ ფერწერის კარდინალურ საკითხებს, რომელთა შესახებაც ხშირად „პრავდა" სტატიაში „ფორმალისტური მანჭვა-გრეხა" „ფერწერაში". და სამი დღის განმავლობაში, სანამ დისკუსია გრძელდებოდა, ხელოვნების ოსტატთა კლუბის დარბაზი გაჭედილი იყო ხალხით. მხატვრებისა და მოქანდაკეების გარდა, დისკუსიას ესწრებოდნენ მწერლები, კომპოზიტორები, კომპოზიტორები, თეატრების არტისტები და სხვა სახის ხელოვნების წარმომადგენლები.

— ჩვენს საბჭოთა მხატვრების კავშირში, — თქვა შემოქმედებითი დისკუსიის გახსნისას საქ. კ.პ.(ბ) ცენტრალური კომიტეტის კულტურულ - საგანმანათლებლო მუშაობის განყოფილების გამგემ ამხ. ვ. ნარიცულავამ, — ისე, როგორც ხელოვნების მთელ ფრონტზე, საკმაო მიღწევები გვაქვს. მხატვართა კავშირი არც თუ ცუდად გარდაქმნის თავისი მუშაობა. მხატვართა საკმაოდ ნაწილი საბჭოთა თემატიკაზე გადავიდა. პარტიისა და მთავრობის ყურადღების, ამხ. ლ. ბერიას განსაკუთრებული პირადი დახმარების წყალობით საბჭოთა საქართველოს მხატვრებმა, მოქანდაკეებმა და გრაფიკოსებმა საგრძნობ წარმატებებს მიაღწიეს. მაგრამ ეს სრულიადაც არ ნიშნავს იმას, რომ ჩვენს სახვითი ხელოვნების ფრონტზე ყველაფერი თავის რიგზეა. მარტო საბჭოთა თემატიკაზე გადასვლა ჯერ კიდევ არ ნიშნავს იმას, თითქოს მხატვართა მთელმა მასამ უკვე დაეუფლა სოციალისტური რეალიზმის მეთოდს.

ჩვენში საკმაოდ მოიპოვებიან ისეთები, რომლებიც ფერწერაში ფორმალისტურ მანჭვა - გრეხას იჩენენ, ამასთან ფორმალისტ მხატვართა შორის ცოტანი არ არიან ნიჭიერი და კულტურული ოსტატები. ცალკეულ დიდ მხატვართა შემოქმედებაში ფორმალიზმს თავისი მიმდევრები ჰყავს ახალგაზრდობის შორის.

შემდეგ, დაახასიათა რა ფორმალიზმი, ამხ. მირცხულავამ უწოდა მას მომაკვდავი კაპიტალიზმის ხელოვნების ცდა გაატაროს საბჭოთა ხელოვნებაში თავისი მავნე იდეები, დაახასიათა როგორც კლასობრივი მტრის შემოქმედებითი აგენტურა.

საქართველოს საბჭოთა მხატვრების თავმჯდომარემ ამხ. ა. დუდუჩავამ, რომელიც ამხ. მირცხულავას შემდეგ გამოვიდა, თავის ვრცელ მოხსენებაში მოგვცა ქართული საბჭოთა ხელოვნების მდგომარეობის გაშლილი სურათი, ხელოვნებისა, რომელიც ცალკეულ რგოლებში მოკლებული არ არის ფორმალისტურ მანჭვა-გრეხას.

— ფორმალიზმის წინააღმდეგ ბრძოლა, —ამბობს ამხ. დუდუჩავა, — რომელსაკენაც „პრავდა" მოგვიწოდებს, არამც და არამც არ გამორიცხავს, არამედ აუცილებლად მოითხოვს ბრძოლას იმ უხეში ნატურალიზმისა და გამარტივების წინააღმდეგაც, რომელსაც ხელოვნების ფუნქციები მოვლენებისა და ამბების პასიურ ასახვამდე დაჰყავს და რომელიც მხატვრის ამოცანებს ფოტოკორესპონდენტის როლით ზღუდავს. განუწყვეტელი ბრძოლა ფორმალიზმთან, ისევე როგორც ხელოვნების სხვა დამახინჯებებთან, შეიძლება ვაწარმოოთ და კიდეც უნდა ვაწარმოოთ მხოლოდ სოციალისტური რეალიზმის პოზიციებიდან.

თავისი სიტყვის შემდეგ ნაწილში ამხ. დუდუჩავა ეხება ქართულ ფერწერაში ფორმალიზმის სათავეების ანალიზს. თავისი სათავეებით ფორმალიზმი ქართულ ფერწერაში დაკავშირებულია ერთის მხრივ არისტოკრატიული ოსტატების ტრადიციებთან, მეორეს მხრივ — ფრანგულ კუბიზმთან. პირველის წარმომადგენელია მხატვარი ლადო გუდიაშვილი, მეორესი კი მხატვარი დავით კაკაბაძე.

გუდიაშვილის მთელი შემოქმედებითი პრაქტიკა — ეს არის ფერწერაში რეალისტური გზის უარყოფა, ტრადიციულად დადგენილი ნახატის უარყოფა და თემატიკურად შორს ხდება სოციალისტური მშენებლობისაგან. გუდიაშვილი — ქართულ ფერწერაში სიმბოლიზმის ესთეტიკის პირველი შემქმნელია. მხატვარმა დღემდე ვერ დაიხსნა თავი ფორმალისტურ ტენდენციებისაგან, თავის მანერას—სიამტკბილოს ადამიანის სხეულის დეფორმაცია. ამის მაგალითად წარმოადგენს მისი ახალი ნაწარმოებები: „ანდერძიტი", „ხოჯევანქის სასაფლაო", „ჩინელები" და სხვ.

დ. კაკაბაძის შემოქმედებას ამ მხატვრის მოღვაწეობის დასაწყისში ფერწერაში რეალიზმი ჰქონდა, ხოლო შემდეგ იგი სრულიად ასცდა ამ გზას.

მისტიციზმისა და ფორმალიზმის წარმომადგენელია მხატვარი ბაჟბეუკ-მელიქოვი. ამის ილუსტრაციებია მისი ნაწარმოებები „ბედნიერების გამყიდველი", მოხანავე ქალთა ფერხული" და სხვ.

მხატვრის უკანასკნელი ნაწარმოები ისტორიულ - რევოლუციურ თემაზე აგრეთვე ილუსტრირებს, რომ ბაჟბეუკ - მელიქოვი ჯერ კიდევ არ განთავისუფლებულა ფორმალიზმისაგან და რომ იგი ცდილობს ფერწერის საშუალებებით შექმნას ისეთი სურათები, რომლებსაც იდეა ან გამოცლილი აქვს ანდა სადაც შინაარსი მიჩქმალულია.

ნატურალიზმის ელემენტები მოიპოვება მხატვარ სიდამონ - ერისთავის ნაწარმოებებში. მისი სურათი „ლადო კეცხოველის მოკვლა"—ეს ნამდვილი ფიზიოლოგიური ნატურალიზმია.

სკულპტურის დარგში, ისევე როგორც ფერწერაში, ჯერ კიდევ საკმაოდ ბევრია ეკლექტური ფორმალიზმისა და უხეში ნატურალიზმის გამოხატულებანი. მაგრამ აქაც მთელი რიგი მოქანდაკენი სძლევენ ფორმალიზმის და პორტრეტული ნატურალიზმის ელემენტებს.

მოხსენებათა გარშემო გამართულ კამათს მოუნდა პირველი სხდომის ნაწილი და მთელი უკანასკნელი სხდომა. საკმაოდ იყო კრიტიკა სხვათა ნაწარმოებებისა, მაგრამ ორატორთა ნაწილში ნაკლებად გამოიჩინა თავი პრინციპული კრიტიკა და თვითკრიტიკა. ასე, მაგალითად, მხატვარმა კრიტკოვმა თავისი გამოსვლის დროს განაცხადა, რომ იგი 1921 წლიდან ებრძვის ფორმალიზმს, მაგრამ კრინტიც არ დაუძრავს ნატურალიზმის ელემენტებზე, რაც ასე ხშირად მის ნაწარმოებებში გამოსჭვივის. თალაკვაძემ კრიტიკის ცეცხლი კაკაბაძის შემოქმედების წინააღმდეგ მიმართა, ხოლო ამავე დროს არ გამოამჟღავნა ფორმალისტურ დამახინჯებათა ფესვები მის ნაწარმოებებში და დუმილით აუარა გვერდი თავის საკუთარ შეცდომებს.

სამხატვრო აკადემიის რექტორის ამხ. ბუბნიკაშვილის გამოსვლაში გამოიკვეთა ერთგვარი ლიბერალიზმი ფორმალისტური წარმომადგენლებისადმი ფერწერაში, კერძოდ და კაკაბაძისადმი. იგი იქამდე მივიდა, რომ უარყოფდა კაკაბაძის გავლენას მის მოწაფეებზე. ამასთან განაცხადა, რომ აკადემიის მთელი სასწავლო გეგმა სოციალისტური რეალიზმის სულით არის გაჟღენთილი. რასაკვირველია, ეს მტკიცება სავსებით სწორი არ არის, ვინაიდან ახალგაზრდა მხატვრებს შორის, რომლებმაც აკადემია დაამთავრეს, ცოტანი როდი არიან ფორმალისტები.

მხატვარმა თოიძემ სწორად აღნიშნა, რომ სამხატვრო კრიტიკა ძალიან ნაკლებ დახმარებას უწევს მხატვრებს სოციალისტური რეალიზმის სწორი გზების ძიებაში, ხოლო ზოგჯერ, როგორც ეს დავინახეთ ა. დუდუჩავას წერილებში ლადო გუდიაშვილის შესახებ, ქება—დიდებას ასხამს სწორედ იმას, რაც ყველაზე ნაკლებად შეეფერება მხატვრული სახოვნებისა და იდეური გააზრების მოთხოვნებს. დ. კაკაბაძე, როცა იგი, მხატვართა კავშირის ერთერთ პლენუმზე კრიტიკოსად გამოვიდა, ქება—დიდებას ასხამდა მარიაშვილის და სხვათა პრიმიტივიზმს, და მათ შეუდარებელ ოსტატებს უწოდებდა. მაგრამ შემდეგ ამხ. თოიძემ, ხელაღებით მოაკრიტიკა რა მხატვართა ნაწილი ფორმალისტებს, თავის თავზე „თვითკრიტიკულად" განაცხადა, სოციალისტური რეალიზმის პოზიციებზე ვდგავარო, მაგრამ იქვე აღიარა, რომ მას ჯერ არ დაუძლევია თავისი შეცდომები.

ინტერესს არ იყო მოკლებული ლადო გუდიაშვილის სიტყვა. იგი უარყოფდა თავის ფორმალისტურ წარსულს. — მე ვგრძნობ, — განაცხადა მან. — რომ [illegible] გარეშე [illegible] გავხდები. როგორც მხატვარს, მე არ მინდა [illegible] კაპიტალიზმის ხანაში [illegible]. და მე, როგორც ჩემი ხალხის შვილი, ისე წარვმართავ ჩემს შემოქმედებას, როგორც ამას ჩვენი სოციალისტური ეპოქა მოითხოვს.

არ უარყო თავისი ფორმალიზმი მხატვარმა დავით კაკაბაძემ, რომელსაც როგორც ჩანს, არ გამოუყვანია თავისთვის არავითარი დასკვნები „პრავდის" გამოსვლებიდან და დისკუსიიდან. თავის სიტყვაში, რომელიც საათნახევარს გაგრძელდა, კაკაბაძე ბევრს ლაპარაკობდა თავის თავზე, ამასთან მან აღიარა, რომ იგი ფორმალისტთა ტყვეობაშია, მაგრამ ყოველგვარი გარკვეულად არ თქვა და ხმამაღლა არ განაცხადა, რომ შორდება ფორმალიზმს და დგება სოციალისტური რეალიზმის გზაზე.

კაკაბაძის შემდეგ გამოსულმა ამხ. კულუმბეგოვმა (საქ. კ.პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტი) კაკაბაძის გამოსვლის გამო თქვა შემდეგი: ჩვენ ნათლად და კატეგორიულად ხაზგასმით უნდა აღვნიშნოთ, რომ კაკაბაძის სახით ჩვენ ვხედავთ შეურიგებელ მეოცავე ფორმალიზმის წარმომადგენელს. ვიბრძვით რა კაკაბაძის წინააღმდეგ, — ჩვენ ვიბრძვით კაკაბაძეობისთვის და მხატვართა კავშირის შემოქმედებითი კოლექტივის ამოცანაა დაეხმაროს ამხ. კაკაბაძეს ბოლომდე აღმოფხვრას მასში ფორმალისტური ტენდენციები და დადგეს სრულიად საბჭოთა გზით.

საქართველოს სახკომსაბჭოსთან არსებული ხელოვნების საქმეთა სამმართველოს უფროსის ამხ. ბ. გორდელაძის დიდი და შინაარსიანი სიტყვის და ამხ. დუდუჩავას საბოლოო სიტყვის შემდეგ გამოვიდა ამხ. ნარიცულავა, რომელმაც შეაჯამა სამი დღის დისკუსიის შედეგები.

◇ ◇ ◇

ამხ. ვილიკი და ჩიხი ზორის შუალ საქლენტი ჭარხნის საუკეთესო სტახანოველები არიან. სურათზე: ამხ. ვილიკი და ჩიხი.

ა. გეურქოვი

საქ. კ.პ. (ბ) აჭარის საოლქო კომიტეტის მდივანი.

აყვავებული რესპუბლიკა*)

დიდ პროლეტარულ რევოლუციამდე აჭარა ჩამორჩენილი და დაჩაგრული კოლონია იყო. თურქთა თემები, რუსეთის ცარიზმის სატრაპები, მენშევიკები, ბეგებსა, აღებსა და მოლებზე დაყრდნობით, აღვივებდნენ ნაციონალურ მტრობას, სძარცვავდნენ და აძრცობდნენ აჭარის ხალხს. მშრომელი აჭარლები, რომელთაც სული ეხუთებოდათ „ხალხთა საპყრობილეში" — მეფის რუსეთში, მოლების ზეგავლენით სტოვებდნენ თავის კერას და მასობრივად გარბოდნენ თურქეთში (მუჰაჯირობა), სადაც უკეთეს მდგომარეობაში არ ვარდებოდნენ.

რუსეთის თვითმპყრობელობის ბატონობის დამკვიდრების შემდეგ მარტო პირველი სამი წლის განმავლობაში აჭარიდან თურქეთში გადასახლდა 30 ათასზე მეტი კაცი, რასაც მოწმობს მეფის გენერალი სტრიპანოვი თავის წიგნში („ბათომი და მისი მიდამოები"). მოკლე დროის განმავლობაში ბათომსა და ქობულეთს შორის მდებარე სანაპირო ზოლიდან აჭარლები განდევნეს და ამ რაიონში წარმოიშვა რუსი გენერლების, მემამულეებისა და მოხელეების აგარაკები.

სასოწარკვეთილებამდე მისული მშრომელი აჭარლები არაერთხელ აჯანყებულან თავიანთ დამმონებელთა წინააღმდეგ.

მეფის ოპრიჩნიკები აჭარელ ფეოდალებთან ერთად სასტიკად უსწორდებოდნენ აჯანყებულებს და დაუნდობლად აქრობდნენ უკმაყოფილების ოდნავ გამოხატულებასაც კი. ამას მოწმობს თუნდაც შემდეგი დოკუმენტი, რომელიც „არქეოლოგიური კომიტეტის აქტებში" იბეჭდება. ეს დოკუმენტი ეხება 1854 წელს.

„რათა დაგვესაჯა აჭარლები თავიანთსავე სახლებში, 27 მარტს ახალციხის მაზრიდან გავიდა გენერალი კოვალევსკი და განაგრძობდა სვლას ზევით ფოცხოს ხეობით აჭარაში. ურიმ-თავიდან გამოჩნდა აჭარის ზედა ქვაბელი, მაგრამ არ მოელოდა ჩვენს მისვლას და თავზარი დაეცა, როცა მოულოდნელად რუსები დაინახა. აჭარელთა პარტიამ ჩვენს მოწინავე რაზმს სროლა აუტეხა, კოვალევსკიმ ბრძანა მოესპოთ აულები. აჭარლებმა ვერ შესძლეს ძლიერი წინააღმდეგობის გაწევა. აჭარის სოფლები განადგურებულია, მცხოვრებლებმა დაჰკარგეს თითქმის მთელი თავიანთი ქონება, მოისპო პურის, ქერის და თივის უდიდესი მარაგი. მათი ხილის ბაღები და საფუტკრეები. აჭარლები, რომლებიც თავიანთ თავს მეუფლად სთვლიდნენ, ღირსეულად დაისაჯნენ. („არქეოლოგიური კომიტეტის აქტები", ტომი 9-10, გვ. 802).

აჭარის მშრომელებმა ბათომის პროლეტარიატის მეთაურობით, ბოლშევიკური პარტიის ხელმძღვანელობით მრავალი ბრწყინვალე ფურცელი ჩასწერეს მეფის თვითმპყრობელობის, ინტერვენტების და მათი დამქაშების — მენშევიკების წინააღმდეგ ბრძოლის ისტორიაში.

ეს ბრძოლა განუყრელად არის დაკავშირებული ამხანაგ სტალინის სახელთან, რომელმაც 1901 წელს შექმნა ბათომის სოციალ-დემოკრატიული ორგანიზაცია და პირველმა აამხედრა ბათომის პროლეტარიატი თვითმპყრობელობის წინააღმდეგ რევოლუციური ბრძოლისათვის.

1902 წლის იანვარში ამხანაგი სტალინი აწყობს პირველ დიდ გაფიცვას ბათომის მანთაშევის ქარხანაში. ამის შემდეგ სხვა საწარმოებშიაც იწყება მთელი რიგი გაფიცვები. 1902 წლის 9 მარტს ბათომის ორგანიზაციას სტალინის მეთაურობით გამოჰყავს ბათომის პროლეტარიატი ქუჩაში მასობრივ დემონსტრაციაზე, რომელშიაც დაახლოვებით 6 ათასმა მუშამ მიიღო მონაწილეობა.

მიუხედავად დემონსტრაციის დახვრეტისა, მის მონაწილეთა დაპატიმრებისა და მუშათა წინააღმდეგ მასობრივი რეპრესიებისა, რევოლუციური მოძრაობა განაგრძობს ზრდას. ბათომის პროლეტარიატმა სტალინის უშუალო ხელმძღვანელობით განვლო რევოლუციური ბრძოლის დიდი სკოლა. 1902 წლის მარტში სტალინი დააპატიმრეს. მაგრამ მის მიერ შექმნილი ბათომის ორგანიზაცია, წმინდად ასრულებდა რა მის მითითებებს, იზრდებოდა და მტკიცდებოდა. ამ ორგანიზაციის ხელმძღვანელობით ბათომის პროლეტარიატი საქართველოს, ამიერკავკასიის მუშებთან და გლეხებთან და რუსეთის დიდ პროლეტარიატთან მჭიდრო კავშირში, მაღლა ეჭირა ლენინ-სტალინის დროშა და თავდადებულად იბრძოდა იგი თვითმპყრობელობის და კაპიტალიზმის წინააღმდეგ; ამავე დროშის ქვეშ იბრძოდა ბათომის მუშათა კლასი ინტერვენტებისა და მენშევიკების წინააღმდეგ.

ამ ბრძოლამ თავისი გამოხატულება ჰპოვა ბათომის პროლეტარიატის მძლავრ დემონსტრაციებში ბოლშევიკური ლოზუნგებით ქართველი მენშევიკების ბატონობის და ინგლისის ოკუპაციის 1919—1920 წლების პერიოდში. განსაკუთრებით ძლიერი იყო 1920 წლის 1 მაისის დემონსტრაცია, რომელიც შემდეგი ლოზუნგებით მიმდინარეობდა: „გაუმარჯოს საბჭოთა რუსეთს, ძირს ოკუპანტები და მათი დამქაშები — მენშევიკები, გაუმარჯოს საბჭოებს!" ამ დემონსტრაციაში მონაწილეობა მიიღო 15 ათასამდე კაცმა. გაიარა რამდენიმე დღემ ამ დემონსტრაციის შემდეგ და გამცემელ მენშევიკებზე დაყრდნობით ინგლისის ხელისუფლებმა დააპატიმრეს ბოლშევიკური ორგანიზაციის ხელმძღვანელები რიცხვით 18 კაცი და გაგზავნეს დარდანელში —ინგლისელთა საპატიმროში.

მაგრამ რევოლუციური მოძრაობა ვერ გასტეხეს. ბათომის პროლეტარიატის და აჭარის მშრომელი გლეხობის რევოლუციური ბრძოლა ოკუპანტებისა და მათ შემდეგ მოსულ მენშევიკ მმართველთა წინააღმდეგ (1920—1921 წ.) ერთი წუთითაც არ შეწყვეტილა.

1921 წლის თებერვალში საქართველოს მშრომელები ბოლშევიკური პარტიის ხელმძღვანელობით აჯანყდნენ მენშევიკური ბატონობის წინააღმდეგ. აჭარის მშრომელებმა, რომლებიც არ ჩამორჩნენ თავიანთ ქართველ ძმებს და აჯანყებას მიემხრნენ, საქართველოს მშრომელთა დახმარებით, რუსეთის დიადი პროლეტარიატის და მისი უძლეველი წითელი არმიის დახმარებით მოიშორეს მენშევიკური უღელი და 1921 წლის 18 მარტს დაამყარეს საბჭოთა ხელისუფლება.

მრავალტანჯულ აჭარაში აფრიალდა პროლეტარული რევოლუციის წითელი დროშა, ლენინ-სტალინის დროშა.

სოციალისტური საბჭოთა საქართველოს რევოლუციურმა კომიტეტმა დაადგინა: „შეიქმნას აჭარის ავტონომიური სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკა, როგორც საქართველოს სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკის ნაწილი".

დაიწყო აჭარის ხალხის ახალი ცხოვრება.

O

საბჭოთა ხელისუფლების არსებობის 15 წლის განმავლობაში აჭარა აყვავებულ ქვეყანად გახდა.

ამ ხნის განმავლობაში აჭარის რესპუბლიკა გამდიდრდა მთელი რიგი საწარმოებით, რომლებიც ტექნიკის უკანასკნელი სიტყვის მიხედვით არის აშენებული. მათგან პირველ რიგში უნდა აღინიშნოს ბათომის, სტალინის სახელობის ნავთსახდელი ქარხნები, რომლებიც წელიწადში ამუშავებენ 3 მილიონ ტონა ნედლ ნავთობს.

ამავე წლებში აშენდა სამკერვალო ფაბრიკა, ხის დამამუშავებელი ქარხანა, ბუნებრივი საღებავების ქარხანა, მთელი რიგი ჩაის ფაბრიკები და სხვ.

ამჟამად ამუშავდა ჩაის მოწყობილობის ლ. ბერიას სახელობის დიდი სამანქანათმშენებლო ქარხანა.

წელს მთავრდება აჭარისწყლის 16 ათასი კილოვატი სიმძლავრის ჰიდროსადგურის მშენებლობა.

ყოველ საწარმოში გვყავს რამდენიმე ათეული კვალიფიციური მუშა-აჭარლები და აჭარელი ქალები, რომლებიც ტექნიკას დაეუფლნენ.

მთელი რესპუბლიკა იცნობს შემდეგ სტახანოველთა სახელებს: მამედ ფალავა—საუკეთესო გამომხდელი ბათომის ნავთსახდელი ქარხნის უოსტერის დანადგარზე, ორთქლმავლის მემანქანე ბლადაძე და სხვ.

დიდ წარმატებებს მიაღწია აჭარამ სოფლის მეურნეობის ამაღლებასა და სოციალისტურ რეკონსტრუქციაში. დაჩაგრული, დაქსაქსული, ღატაკი მეურნეობების ნაცვლად გაიზარდნენ და იზრდებიან კოლმეურნეობები. განსაკუთრებით დიდ წარმატებებს მივაღწიეთ უკანასკნელ წლებში, საკოლმეურნეო სტალინურ წესდების საფუძველზე. კოლექტივიზაციის პროცენტმა რესპუბლიკაში მიაღწია 50,7-ს, ხოლო სუბტროპიკული კულტურების რაიონებში — ბათომისა და ქობულეთის რაიონებში — 70-ს. აჭარაში გაიზარდა საბჭოთა მეურნეობების რაოდენობაც, ამჟამად მათი რიცხვი 72-ს უდრის.

წლითი-წლობით მატულობს ძვირფასი სუბტროპიკული კულტურების ფართობი. დიდ პროლეტარულ რევოლუციამდე ჩაის ეკავა მხოლოდ 805 ჰექტარი, რაც წელიწადში იძლეოდა 100 ათას კილოგრამ ჩაის ფოთოლს. ამჟამად ჩაის ნარგავთა ფართობი 4.303 ჰექტარს აღწევს. [illegible] გაიზარდა ჩაის პლანტაციების მოსავლიანობაც.

თუ საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებამდე აჭარაში იყო 215 ჰექტარი ციტრუსოვანი ნარგავები, ამჟამად ციტრუსების ფართობი 1.925 ჰექტარამდე გაიზარდა. შარშან აჭარამ გადაჭარბებით შეასრულა როგორც ჩაის აღების, ისე ციტრუსების გეგმებიც. რესპუბლიკამ საბჭოთა კავშირის მშრომელთ მისცა 3.558 ათასი კილოგრამი ჩაი და 150 მილიონი ციტრუსოვანი ნაყოფი. ამჟამად აჭარის საბჭოთა მეურნეობებსა და კოლმეურნეობებში გაჩაღდა ბრძოლა ციტრუსოვან ნარგავთა შემდგომი განვითარების სტალინური გეგმის განსახორციელებლად.

ფართოვდება სტახანოვური მოძრაობა რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობაში. ჩაის პლანტაციების სტახანოველებმა 1935 წელს ჰექტარზე მოკრიფეს არა ნაკლებ 2.500 კილოგრამი ჩაის მწვანე ფოთლისა. ამათ რიცხვს ეკუთვნიან: პროკოფი გოგნიძე, ახმედ მახარაძე, ივანე კურტოვი, დურსუნ ნიჟარაძე, ფონდუკიძე, ვერა კოვზირიძე, ბექირ ჩხვაძე, აიშე გურგენიძე და სხვები.

ციტრუსოვანი მეურნეობის მოწინავე ადამიანთაგან, მაღალი მოსავლიანობის ოსტატთაგან, საუკეთესო მყნობელთა და მოსავლის ამღებთაგან უნდა აღინიშნოს: ნიკოლოზ უშენკო, იასონ გორდეზიანი, კონსტანტინე ქარცივაძე, ვიქტორ პანტურიშვილი, რეფიკ ბატალოვი, მუჰამედ კაკაბაძე, თედო ხარატი, ვეკა ჭანიშვილი, ციტრუსოვან კულტურათა საუკეთესო მყნობელი, რომელმაც საკავშირო რეკორდს მიაღწია,—არონ კიკვა, სტახანოველი დურსუნ ნაკაშიძე და სხვები.

თუ 1934 წელს კოლმეურნეობათა შემოსავალი უდრიდა 3.099 ათას მანეთს (აქედან შრომადღეების მიხედვით განაწილდა 60—62 პროც.), 1935 წელს კოლმეურნეობათა შემოსავალმა მიაღწია 10.584 ათას მანეთს, რომელთაგან შრომადღეების მიხედვით განაწილდა 78 პროცენტი. მოწინავე კოლმეურნეთა შრომადღეების ღირებულება 15—20 მანეთამდე გაიზარდა. აჭარაში მრავლად მოიპოვებიან ისეთი კოლმეურნენი, რომლებმაც საკარმიდამო ნაკვეთებიდან მიღებულ შემოსავალს რომ თავი დავანებოთ, მიიღეს 5.000, 10.000 და 20.000 მანეთი შემოსავალი.

იზრდება ფორმით ნაციონალური და შინაარსით სოციალისტური კულტურა. საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებამდე აჭარაში მთლად 37 სკოლა იყო, რომლებიც მოსახლეობის რუსიფიკაციის მიზნებს ემსახურებოდნენ. აჭარის მოსახლეობაში წერა-კითხვის მცოდნეთა რიცხვი ძლივს აღწევდა 2—3 პროცენტს. ამჟამად რესპუბლიკაში არის 293 დაწყებითი სკოლა, 44 არასრული საშუალო და 6 საშუალო სკოლა, 12 ტექნიკუმი და ერთი უმაღლესი სასწავლებელი—პედაგოგიური ინსტიტუტი. შემოღებულია საყოველთაო სავალდებულო დაწყებითი სწავლება. დაწყებითს, საშუალო სკოლებსა და ტექნიკუმებში 35 ათასი ახალგაზრდა სწავლობს.

ცარიზმის დროს აჭარაში იყო 1 კინოთეატრი და ისიც ქალაქში. ახლა კი თითოეულ რაიონს საკუთარი კინოთეატრი აქვს. ამას გარდა, მუშაობენ მოძრავი კინოები. იზრდება რადიოდანადგართა ქსელი. კოლმეურნეებს და მშრომელ ერთპიროვნულ მეურნეებს მომსახურებას უწევს 8 კლუბი და 40 სამკითხველო.

მრავლდება ადგილობრივ მკვიდრთა—აჭარელთა კულტურული კადრები. დიდ პროლეტარულ რევოლუციამდე აჭარაში მხოლოდ ორი აჭარელი იყო, რომელთაც უმაღლესი განათლება ჰქონდათ მიღებული. ახლა კი ათობით და ასობით მოიპოვებიან აჭარელი პედაგოგები, აგრონომები, ექიმები, ინჟინრები, ტექნიკოსები. იზრდებიან აჭარელ მწერალთა და არტისტთა ახალგაზრდა კადრები.

განსაკუთრებით შესანიშნავია წარმატებანი იმ მხრივ, რომ აჭარელი ქალები აქტიურ მონაწილეობას ღებულობენ სოციალისტურ მშენებლობაში. წინათ ჩაგრული და დაბეჩავებული აჭარელი ქალები, ახლა მონაწილეობას ღებულობენ წარმოებისა და კულტურული საქმიანობის ყველა დარგში. ისინი მუშაობენ ჩაის და ციტრუსოვან პლანტაციათა ოსტატებად, კოლმეურნეობათა გამგეობების წევრებად, ბრიგადირებად, პედაგოგებად, ექიმებად, ქიმიკოსებად, მფრინავებად და სხვ.

წლითი-წლობით სულ უფრო და უფრო კეთილმოწყობილი ხდება ქალაქი ბათომი და აჭარის რაიონული ცენტრები. ბათომი შავი ზღვის სანაპიროს ერთერთ ულამაზეს ქალაქად იქცა.

O

საბჭოთა აჭარის წარმატებანი — ეს არის ლენინურ-სტალინური ნაციონალური პოლიტიკის განუხრელად გატარების შედეგი. მტკიცე მეგობრობამ მჭიდროდ დააკავშირა რესპუბლიკის ყველა ხალხი. საბჭოთა აჭარაში მოსახლე ყველა ხალხი —აჭარლები, ქართველები, რუსები, სომხები, აფხაზები, ბერძნები, ქურთები, ლაზები, ხემშილები და სხვები — გაერთიანებულნი არიან ერთი აზრით, ერთი იდეით — უფრო უკეთესი მუშაობა და შემოქმედება გაუწიონ საბჭოთა აჭარის საკეთილდღეოდ, მთელი საბჭოთა კავშირის საკეთილდღეოდ.

თავის გამარჯვებებს საბჭოთა აჭარა უნდა უმადლოდეს დიად ლენინურ-სტალინურ პარტიას, მის გენიალურ ბელადს ამხანაგ სტალინს, საბჭოთა კავშირის ხალხთა იმ დიად მეგობრობას, რომელიც სტალინმა შექმნა და გამოსჭედა.

საბჭოთა აჭარის გამარჯვებანი განუყრელად არიან დაკავშირებულნი საბჭოთა საქართველოს და ამიერ-კავკასიის ფედერაციის გამარჯვებებთან. ეს გამარჯვებანი წარმოადგენენ იმ უდიდესი დახმარების და ყურადღების შედეგს, რომელსაც გვიწევს საქ. კ.პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტი და სა.კ. კ.პ. (ბ) ა.-კ. სამხარეო კომიტეტი ამიერ-კავკასიის ბოლშევიკთა ნაცადი ხელმძღვანელის ამხ. ლ. ბერიას მეთაურობით.

ღირსეულად ხვდებიან რა რესპუბლიკაში საბჭოთა ხელისუფლების 15 წლისთავს, აჭარის მშრომელები კიდევ უფრო შეამჭიდროვებენ თავიანთ რიგებს კომუნისტური პარტიის გარშემო, საყვარელი სტალინის გარშემო, რომელმაც უზრუნველყო მათთვის კულტურული, სიხარულით და ბედნიერი ცხოვრება.

ამ ბედნიერი ცხოვრებისათვის, თავიანთი დიადი სამშობლოს — საბჭოთა კავშირისათვის, სოციალიზმის საბოლოო გამარჯვებისათვის აჭარის მშრომელები არ დაზოგავენ არც თავის ძალღონეს, არც თავის სიცოცხლეს.

◆

---

*) წერილი დაბეჭდილია „პრავდის" 18 მარტის ნომერში. რედ.

ჩვენ გვწერენ

ულირსი მასწავლებელი

ტფილისის მე-25 სრული საშუალო სკოლის გეოგრაფიის მასწავლებელ პრ. მამეიშვილს ბავშვის აღზრდის საუკეთესო მეთოდად მიაჩნია მათი ლანძღვა, დაცინვა, [illegible] ობის დროს მეორე დანაშაულისათვის კი მოწაფეთა გარეთ გაგდება, ან ცემა.

პრ. მამეიშვილის ლექსიკონი იმდენ სიტყვებს შეიცავს რომ ქაღალდზე არ დაიწერება.

მამეიშვილი თავისი ზნეობითა და საქციელით საბჭოთა სკოლისათვის მიუღებელი პედაგოგია. ამას შემდეგი ფაქტები მოწმობენ:

ჯერ კიდევ შარშან ამხილა პრესამ მამეიშვილის ერთი ურიგო საქციელი. მან ერთ-ერთი კლასის მოწაფე აბაიშვილი მის მშობლებთან სასწავლებელში საჯაროდ გალანძღა, ვინ იცის, რა არ უწოდა. [illegible] მამეიშვილი [illegible] ამის შემდეგ მას სხვადასხვა დანაშაულისათვის რამდენჯერმე მიუთითეს, გაუფრთხილება მისცეს, საყვედური გამოუცხადეს. მაგრამ მამეიშვილმა თავისი არ მოიშალა, მოწაფეებს კარში აგდებდა, ლანძღავდა და ბოლოს იქამდეც კი მივიდა მისი თავხედობა, რომ რამდენიმე მოწაფეს სცემა.

გასული წლის 23 სექტემბერს მეხუთე კლასის მოწაფეს თეიმურაზ ცისკარიძეს, რომელიც სკოლის აქტივი [illegible] როგორც საუკეთესო მოწაფე. პრ. მამეიშვილმა გაკვეთილის დროს სილა გააწნა და [illegible] მხოლოდ იმიტომ, რომ ცისკარიძემ ამოიღო თავისი ფანქარი სტოლიდან.

ცისკარიძის მშობლებმა მეორე დღესვე განცხადება შეიტანეს სკოლის დირექტორის სახელზე. ისინი მოითხოვდნენ [illegible] სკოლიდან ბავშვის გათავისუფლებას და თავხედი მამეიშვილის ჯეროვნად დასჯას. სკოლის დირექტორმა ამ. ხურცილავამ მშობლების მიერ შეტანილი განცხადება მაგიდის ქვეშ შეინახა. „რა ვუყოთ, ჩვენი [illegible] კაცია, არ ვაჯობებ, გავაფრთხილებ და შემდეგ აღარ გაიმეორებს“. ასე ამტკიცებდა ხურცილავა. მაგრამ პრ. მამეიშვილის თავხედობამ უფრო შორს წავიდა, რადგან მას მოწაფის გალახვისათვის საყვედური [illegible]. „არ მეყოფოდა? დირექტორისათვის ხომ არ მიცემია. მოწაფეს ვცემდი“ ამბობდა მამეიშვილი. დირექტორმა 12 დღის დაგვიანებით გაატარა ბრძანებაში მამეიშვილისათვის საყვედურის გამოცხადება [illegible].

ამასობაში მამეიშვილი თავის „მოღვაწეობას“ განაგრძობდა. მეხუთე კლასის მოწაფე ხურაძე მესამე სართულიდან სამასწავლებლოში ყურით ჩამოათრია, ხოლო ერთ-ერთ მოწაფეს [illegible] მიუთითა.

სკოლის პედსაბჭოს დადგენილებით ყველა მასწავლებელი ვალდებული იყო ზედმეტ საათობით იმეცადინებინა სუსტ მოწაფეებთან. მამეიშვილმა განაცხადა: „[illegible] მანეთიან გაკვეთილს რაღა [illegible] დამატება [illegible]“.

პრ. მამეიშვილმა გასული წლის ნოემბერში [illegible] მახარაძის რაიონში მიავლინეს. ამის შესახებ სკოლის დირექცია სრულიად არაფერი იცოდა. რატომღაც მამეიშვილი მახარაძის რაიონში ვერ მოეწყო და ისევ ძველ ადგილს დაუბრუნდა. აქ უკვე სხვა მასწავლებელი იყო დანიშნული, მიუხედავად ამისა, მამეიშვილმა ადმინისტრაციის დაუკითხავად მუშაობა დაიწყო. ასე რომ პრაქტიკული დირექციამ წასვლისთვის „მოუწყობია“. [illegible] მამეიშვილი საბჭოთა სკოლაში მასწავლებლობა არ ეკადრება.

მ. საკარული

○

ფინმუშაკი აფერისტობს

მონასტრის სასოფლო საბჭოს (ლენინგორი, სამხრეთ-ოსეთი) ფინმუშაკმა ხუგო [illegible] აფერისტობას მიჰყო ხელი. გლეხებს ატყუებს და იმაზე მეტ გადასახადს ართმევს, რაც ფაქტიურად ეკუთვნით.

ასე, მაგალითად, სოფლის [illegible] ბერიანიძეს (სოფ. [illegible]) 130 მანეთის ნაცვლად 300 მან. გადაახდევინა. ბერიანიძეს — 40 მანეთის ნაცვლად 170 მანეთი; დათიკო [illegible]—15 მან. ზედმეტი გამოსტყუა და მათე შერმადინს—100 მან.

რა უნდა სასოფლო საბჭოში ამ აფერისტს?

სიმართლე

○

სკოლა დაშლის გზაზეა

განათლების განყოფილებით წალენჯიხის რაიონში გაიხსნა სალხინოს საშუალო სკოლა, რომლის დირექტორობა შეთავსებით იკისრა განათლების განყოფილების გამგემ ამხ. ა. ცხადაიამ.

სკოლამ მეცადინეობა გვიან დაიწყო და იგი სრულიად უყურადღებოდ არის მიტოვებული. სამეცადინო ოთახები გაუნათებელია, ამის გამო საღამოობით მეცადინეობა ერთ ან ორ საათს გრძელდება. ამხ. ა. ცხადაია სკოლას ვერ ხელმძღვანელობს, სკოლა დაშლის გზაზეა.

ვალ. ზარქუა

○

საბოლოო ანგარიში ჯერაც არ გაუსწორებიათ

სანავარდოს [illegible] (სამტრედიის რაიონი) კოლმეურნეობის გამგეობას ფულადი შემოსავალი კოლმეურნეებისათვის ჯერაც არ დაურიგებია.

კოლმეურნეობის გამგეობა [illegible] მტს-ს ასახელებს. „მას მართებს ჩვენი 2.000 მანეთი, მოგვცემს და დავარიგებთო“ ამბობს კოლმეურნეობის თავმჯდომარე ამხ. გ. ჭანტურია.

ასეა თუ ისე, კოლმეურნეებს თავიანთი ფული ჯერაც ვერ მიუღიათ. [illegible] კოლმეურნეებს საჩქაროდ უნდა გაუსწორონ საბოლოო ანგარიში.

ივ. ტაბიძე

○

გამოუქვეყნებელი წერილების კვალდაკვალ

„წალეკვით იმუქრება“

რედაქციაში ამ სათაურით შემოსული წერილის ავტორი ცხაკაიას რაიონიდან გვაცნობებდა, რომ ნოსირის სას. საბჭოს ყოფ. თავმჯდომარის ლ. შონიას უთავბოლო მუშაობით მდინარე ტეხურის კალაპოტის გასამაგრებლად მოსახლეობაზე გაწერილი თანხა 1000 მანეთი დანიშნულებისამებრ არ დახარჯულა. რის გამო შესაძლოა წყალდიდობის დროს სოფ. ნოსირისა და [illegible] მოსახლეობას წალეკვა ემუქრება.

ცხაკაიას რაიაღმასკომის თავმჯდომარის მოადგილე, რომელსაც ეს წერილი გასარკვევად და ზომების მისაღებად გადაეგზავნა, გვატყობინებს: წერილში აღნიშნული ფაქტი დადასტურდა, ლ. შონია პასუხისგებაშია მიცემული.

○

„დანაშაული დაუსჯელია“

5 იანვარს მივიღეთ წერილი სათაურით: „დანაშაული დაუსჯელია“, რომლის ავტორი გვატყობინებდა, რომ [illegible] ქუთაისის განყოფილების ბუხჰალტერი კაკაბაძე მუშაობაში დაუდევრობას იჩენს და თანამშრომლებს ბიუროკრატიულად ეპყრობა.

რედაქციამ აღნიშნული წერილი გასარკვევად და ზომების მისაღებად გადაუგზავნა ქუთაისის პროკურორს ამხ. პ. [illegible]. რომელიც გვატყობინებს, წერილში აღნიშნული ფაქტები დადასტურდა კაკაბაძის საქმე [illegible] სახალხო სასამართლოს გადაეცა.

ალპინიზმის განვითარებისათვის

საბჭოთა საქართველოს 15 წლის თავის სახელობის ალპინიადა

გადაწყვეტილია მიმდინარე წლის ზაფხულს „ორდენოსან საქართველოს 15 წლისთავის ალპინიადის“ გამართვა.

ალპინიადის მიზანია საქართველოს მთელ საწარმოო და სამეურნეო ცენტრებიდან 1000-ზე მეტი მოწინავე მუშისა და მოსწავლე ახალგაზრდის მასობრივი ასვლა კავკასიონის ქედის უმაღლეს მწვერვალებზე—იალბუზსა (5633 მ.) და მყინვარწვერზე (5043 მ.)

ალპინიადის მთელი შემადგენლობა დაიყოფა 5 ჯგუფად და თვითეული ჯგუფი 200 კაცის შემადგენლობით გავა რესპუბლიკის სხვადასხვა ქალაქიდან (ბათუმი, ზუგდიდი, ქუთაისი, (ცხინვალი), ტფილისი) მთავარი კავკასიონის ქედის მიმართულებით ამ მასობრივი ლაშქრობის მონაწილენი გაივლიან და გადალახავენ აფხაზეთის—კოდორის ხეობით, სვანეთის—ენგურის და ცხენისწყლის ხეობებით, რაჭის-რიონის ხეობით, სამხრეთ-ოსეთის—ლიახვის ხეობით და ყაზბეგის რაიონის თერგის ხეობით. ისინი გადალახავენ [illegible] კავკასიონის ქედის სხვადასხვა ნაწილში და მოექცევიან ჩრდილო კავკასიაში.

მონაწილენი [illegible] მთასვლელის (ალპინიზმის) წესებს, მთაში [illegible] ტექნიკას, გაეცნობიან ჩვენი მთიანი კუთხეების გეოგრაფიის [illegible], ეკონომიკას და მიმდინარე მშენებლობას.

ალპინიადის ჯგუფებს უხელმძღვანელებენ გამოცდილი მთასვლელები, [illegible] ინსტრუქტორები და ალპინიზმის ოსტატები.

ამ გრანდიოზული მასობრივი ლაშქრობის დამთავრებისას 1000 მონაწილე ახალგაზრდა იალბუზსა ან მყინვარწვერზე ასვლისათვის მიიღებს „სსრკ ალპინისტის“ ნიშანს.

○

მზადება ახალი მწვერვალების ასაღებად

წელს საქართველოს მთასვლელებს განზრახული აქვთ მოაწყონ ასვლები კავკასიონის ქედის მთელ რიგ მწვერვალებზე.

პირველი მთასვლელი ექსპედიცია იმუშავებს [illegible] ზემო რაიონში (სვანეთ-ბალყარეთისა და სვანეთის საზღვარზე). აქ გათვალისწინებულია მეოთხე და მეხუთე კატეგორიის უძნელეს [illegible] (5198 მ.), [illegible] (5140 მ.) [illegible] (4917 მ.) და სხვა მწვერვალებზე ასვლა. გამოჩენილი შვეიცარიელი ალპინისტის — [illegible] აზრით, რომელიც 1933 წელს ეწვია უშბას [illegible] კავკასიონის მთაგრეხილის [illegible] უძნელეს მთად.

[illegible] ექსპედიცია [illegible] ახალი ალპინისტური [illegible].

მეორე ექსპედიცია [illegible] კავკასიონის ქედის [illegible] ნაწილში [illegible] გადაწყვეტილია ასვლები — [illegible] (4187 მ.), [illegible] (4276 მ.), [illegible] (3965 მ.) და [illegible] (4505 მ.) მწვერვალებზე. [illegible] ამ მთებზე არიან ასულნი და [illegible] ალპინიზმის [illegible]. ამ მწვერვალებზე [illegible] ასვლები მოახდინეს გერმანელებმა და [illegible] (1892 წელს) და [illegible] (1902 წელს).

[illegible] ალპინისტების ასვლები [illegible] მთებზე [illegible] პირველ საბჭოთა [illegible].

[illegible] საქართველოს მთასვლელები [illegible] კავკასიონის [illegible].

ალპინიზმის ოსტატი

სანდრო გვალია

◇

ახალი საავადმყოფო

ახალციხის რაიონის ერთ-ერთ ყველაზე შორეულ სოფელ წყალთბილაში გაიხსნა საავადმყოფო, სადაც უკვე დაიწყეს ავადმყოფების მიღება.

საავადმყოფოსთან გამოყოფილია საექიმო ბრიგადა, რომელიც ივლის სოფლებში და მომსახურებას გაუწევს კოლმეურნეობებს მინდვრად მუშაობის დროს.

სანიმუშო საზღვაო სადგური

სურათზე: ბათუმის საზღვაო სადგურის საერთო ხედი შმიდტის ქუჩიდან

ბათუმში მთელი წლის განმავლობაში მოდიან ტურისტები და სხვადასხვა კავშირის ტურისტები. აქვე პალმებით, ყვავილებით და მარადმწვანე მცენარეულობით აყვავებულ, ლამაზ, სუფთა ქალაქში ჩვენი ქვეყნის ყველა კუთხიდან დასასვენებლად ჩამოდიან მშრომელები.

ლეიტენანტ შმიდტის ქუჩის გადაკეთებამ, მისმა შეერთებამ რევოლუციის მოედანთან და კომინტერნის ქუჩასთან, შმიდტის, ლენინის, კომინტერნის, მარქსის ქუჩების და სტალინის გზატკეცილის მოასფალტებამ, ზღვის ნაპირის კეთილმოწყობამ ძველად ბათუმის ეს მიყრუებული კუთხე გადააქცია ყველაზე უფრო კეთილმოწყობილად.

ამჟამად ბათუმის ქუჩები და გზატკეცილები, დაწყებული კულტურისა და დასვენების პარკიდან, მწვანე კონცხამდე წარმოადგენენ პალმებით, კვიპაროზით და ყვავილებით მხატვრულად გაფორმებულ ხეივანს.

ბათუმში ჩამოსული ტურისტები და ჩვენი ტურისტები უკვე აღარ ჩქარობენ მწვანე კონცხისაკენ. ქალაქიდან მოშორებულ ადგილას წასვლა—ახლა თვით ბათუმი აყვავებული კურორტი გახდა.

ამ აყვავებულ, საკურორტო ქალაქში შმიდტის ქუჩის დასაწყისთან შენდება საკავშირო მნიშვნელობის სანიმუშო საზღვაო სადგური, რომელიც ერთი საუკეთესოთაგანი იქნება საბჭოთა კავშირში. სადგურის პირველ სართულში იქნება საწყობები, სამეურნეო ნაგებობანი, ხელბარგის შესანახი კამერები, მეორე და მესამე სართულები მთლიანად მგზავრების მომსახურებას დაეთმობა.

სადგურში მოთავსებული იქნება დასასვენებელი ოთახი, დედათა და ბავშვთა ოთახი, სპეციალური სასტუმრო მგზავრებისათვის, სამკითხველო, საშაშხ-საჭადრაკო ოთახები, საპარიკმახერო და სხვ.

სადგურის მშენებლობა დაიწყო გასული წლის ივნისიდან. პირველი რიგის სამუშაოები შესრულებულია 60 პროცენტით ჯერჯერობით მშენებლობაზე დახარჯულია 695.000 მანეთი. მშენებლობას ხელმძღვანელობს ბათუმის ნავთსადგურის მთავარი ინჟინერი ამხ. ხ. ბიორაძე.

მშენებლობაზე მთლიანად დაიხარჯება 2.753.000 მანეთი. სადგურის საზეიმო გახსნა მოხდება ოქტომბრის რევოლუციის 20 წლის თავზე (საქ. კორ.)

▽ ▽ ▽ ▽ ▽ ▽ ▽ ▽ ▽

საზაფხულო საკურორტო სეზონი წყალტუბოში

წელს საზაფხულო საკურორტო სეზონი წყალტუბოში გაიხსნება 1 აპრილს, ერთი თვით ადრე ჩვეულებრივზე.

სანატორიუმი № 1, დასასვენებელი სახლები, სასტუმროები და სააბაზანო შენობები ახალ საკურორტო სეზონს სავსებით მომზადებული ხვდებიან. ამ შენობების შეკეთება მთავრდება. სანატორიუმი № 2 მუშაობას დაიწყებს 1 მაისიდან. ცოტა უფრო გვიან ამუშავდება საკავშირო პროფსაბჭოს დიდი სანატორიუმის პირველი რიგი და ა.-კ. სახკომსაბჭოს დასასვენებელი სახლი.

საზაფხულო სეზონის გახსნისათვის ძირითადად დამთავრებული იქნება კულტურისა და დასვენების დიდი პარკის მშენებლობა 10 ჰექტარ ფართობზე და სასპორტო მოედანი დამსვენებელთათვის.

სამეცნიერო მუშაობის ჩატარებისა და კონსულტაციისათვის კურორტზე მოწვეული არიან საბჭოთა კავშირის გამოჩენილი სპეციალისტები.

◇

გამომგონებელთა საზოგადოებაში

— კურსები სტახანოველთათვის. გამომგონებელთა საზოგადოების ცენტრალურმა საბჭომ დაადგინა მოაწყოს ორთვიანი კურსები გამომგონებელი სტახანოველებისათვის.

— „გრენ ყუმბარა“ 1931 წელს მუშა გამომგონებელმა ნოე თევზაძემ გამოიგონა აბრეშუმის გრენის (თესლის) გამოსაშრობი აპარატი, რომელსაც უწოდა „გრენ ყუმბარა“. ეს გამოგონება, მიუხედავად იმისა, რომ იგი უნდა განხორციელებულიყო საქართველოს ყველა საგრენაჟო ქარხანაში, ჯერჯერობით მხოლოდ ქუთაისის ქარხანაშია განხორციელებული. ამის შედეგად ქარხანა ყოველწლიურად 207.000 მანეთის ეკონომიას იღებს.

გამომგონებელთა საზოგადოების საბჭომ შუამდგომლობა აღძრა „გლავშიოლკტრესტის“ წინაშე, რომ მან დაავალოს [illegible] საგრენაჟო ქარხნებს ამ გამოგონების განხორციელება.

— 5 აპრილიდან იწყება მეცადინეობა გამომგონებელთა საზოგადოებასთან ჩამოყალიბებულ მოკლევადიან კურსებზე, რომელმაც უნდა გამოუშვას რაციონალიზაციის უჯრედთა ხელმძღვანელები. კურსებზე მიღებულია 30 კაცი.

ტფილისის მისასვლელი გზების გუდრონირება

საქართველოს გზატკეცილების სამმართველო წელს დიდ მუშაობას ჩაატარებს ტფილისთან მისასვლელი მთელი რიგი გზების გუდრონირებისათვის.

საკურორტო სეზონის დასაწყისისათვის გათვალისწინებულია კოჯრის გზის უბნის გუდრონირების დამთავრება. გასულ წელს აქ გუდრონი დაიგო 9 კილომეტრის მანძილზე. წელს დაიგება კიდევ 9 კილომეტრზე და ტფილისიდან კოჯრამდე მოძრაობა მთლიანად გუდრონირებულ გზატკეცილზე იწარმოებს.

ტფილის—[illegible] გზაზე წელს გუდრონით დაიგება კიდევ 4 კილომეტრი. გასულ წელს აქ გუდრონი დაიგო 3 კილომეტრზე.

ტფილის—თელავის გზატკეცილზე ნავთლუღიდან გუდრონს, დაიგებენ 3 კილომეტრზე.

◇ ◇ ◇

ფიზკულტურის ინსტრუქტორები

რაიონებისათვის

კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობების, მტს-ბისა და სასოფლო-სამეურნეო დაწესებულებათათვის ფიზკულტურის ინსტრუქტორების მომზადებისა და გადამზადებისათვის ამხ. ბერიას სახელობის ტფილისის ფიზკულტურის ინსტიტუტთან იხსნება ექვსთვიანი კურსები.

სულ მოამზადებენ 50 ინსტრუქტორს. მათ შორის სამ-სამს აჭარისა და აფხაზეთისათვის, ორს—სამხრეთ-ოსეთისათვის და სხვ.

◇ ◇ ◇

მედტექნიკუმის კურსდამთავრებულთა გამოშვება

ტფილისის პირველმა მედტექნიკუმმა ამ დღეებში ჩვენს ქვეყანას მისცა 70 კარგად მომზადებული, საშუალო კვალიფიკაციის მედმუშაკი. სათანადო თეორიული და პრაქტიკული მომზადების მიღების შემდეგ ისინი პირდაპირ სკოლიდან წავიდნენ სახალხო ჯანმრთელობის დარგის მუშაკებად. ბევრი მათგანი სწავლას განაგრძობს სამედიცინო ინსტიტუტში.

ახლად გამოშვებულთა შორის არიან მოწინავენი, ფრიადოსნები რომლებიც მთელი კურსის განმავლობაში ყველა საგანს „ფრიადზე“ სწავლობდნენ და საზოგადოებრივ-ორგანიზაციულ მუშაობაშიც წარჩინებულებად ითვლებოდნენ. ამ „ფრიადოსანთა“ შორის გამოირჩევიან: ნუცა თურმანიძე, ვერიკო ლეჟავა, თამარ შავგულიძე და ლილი ლეჟავა.

ეს ფრიადოსნები ტექნიკუმის ადმინისტრაციამ მრავალჯერ დააჯილდოვა სხვადასხვა ძვირფასი საჩუქრებით.

კურსის დამთავრებასთან დაკავშირებით დირექციამ ამ ოთხს გარდა სხვადასხვა საქმიანი იარაღით დაასაჩუქრა 16 სხვა ფრიადოსანი.

სურათზე: ტფილისის მედტექნიკუმის კურსდამთავრებულნი. ყველა საგნის ფრიადოსნები: ვ. ლეჟავა, თ. შავგულიძე, ნ. თურმანიძე და ლ. ლეჟავა.

კინო

„არსენა“ ეკრანზე

ორდენოსანმა რეჟისორმა მიხ. ჭიაურელმა და დრამატურგმა [illegible] შვილმა დაასრულეს კინოსცენარი [illegible], რომელიც ამ დღეებში გადაიღება. [illegible] ფილმს იღებს რეჟ. მ. ჭიაურელი.

[illegible] ინიციატივით, საქ. საბჭოთა მწერლების კავშირმა 20 მარტს ხელოვანთა სასახლეში მოაწყო სცენარის კითხვა, რომელსაც დაესწრნენ მწერლები და დრამატურგები.

კითხვის შემდეგ აზრთა გაცვლა-გამოცვლაში მონაწილეობა მიიღეს: გერონტი ქიქოძემ, სერგო კლდიაშვილმა, [illegible], ლ. მეტრეველმა, შალვა დადიანმა, სანდრო შანშიაშვილმა, პ. საყვარელიძემ, მ. გელოვანმა, [illegible] და სხვ. [illegible] რეჟ. მ. ჭიაურელი და ს. შანშიაშვილი.

კამათში გამოსული ამხანაგები ძირითადად იწონებდნენ სცენარს, მაგრამ ამავე დროს იძლეოდნენ მთელ რიგ კრიტიკულ შენიშვნებს და მითითებებს. სცენარში არსენის ბიოგრაფია საკმაოდ არის დაკავშირებული [illegible], მოხდენილად არის გამოყვანილი რუსი დეკაბრისტი [illegible], რომელიც [illegible] არსენას [illegible]. კარგად არის [illegible] და კოლორიტი, მაგრამ რატომღაც სცენარის [illegible] არ [illegible] [illegible] და [illegible] არსენის [illegible].

მთელმა რიგმა ამხანაგებმა [illegible] მიუთითეს, რომ ამის [illegible] შეიძლება [illegible] ფილმს.

ახალგაზრდა მსახიობმა [illegible] შვილმა, რომელიც ფილმში არსენას როლს [illegible], მწერლებს წაუკითხა: [illegible] „ოტელოდან“. [illegible], რომ ის ამ ფილმში თამაშით [illegible].

◇

პავილიონი ტურისტებისათვის

აფხაზეთის კურორტთა მთავარი სამმართველო რესპუბლიკის ერთ-ერთ ულამაზეს კუთხეში—რიწას ტბასთან შეუდგა პავილიონის აგებას ტურისტებისათვის. პავილიონში გაიმართება დასასვენებელი ოთახი, ბუფეტი და სხვ. პავილიონის [illegible] გამოჩნდება მთებისა და ტბის საუცხოო სანახაობა.

პავილიონის მშენებლობისათვის გადადებულია 65 ათასი მანეთი.

295.025 მანეთის საქონელი

საგაზაფხულო თესვის კამპანიასთან დაკავშირებით, წალენჯიხის რაიკოოპკავშირმა შეიძინა 295.025 მანეთის აუცილებელი ასორტიმენტის საქონელი.

რაიონის კოლმეურნეობები ამჟამად უზრუნველყოფილია პირველი მოთხოვნილების საქონლით.

წალენჯიხის უნივერსალურმა მაღაზიამ შეიძინა კოლმეურნეობისათვის სამრეწველო საქონელიც. (საქ. კორ.).

◇

ფორმალიზმის წინააღმდეგ ლიტერატურაში

საქართველოს საბჭოთა მწერლების კავშირის ინიციატივით 28 მარტს ხელოვნების სასახლეში გაიმართება დიდი დისკუსია. მოხსენებას თემაზე „ფორმალიზმის წინააღმდეგ ბრძოლა ლიტერატურის ფრონტზე“ გააკეთებს ამხ. დ. დემეტრაძე. დისკუსიაში მონაწილეობას მიიღებენ შემდეგი პოეტები, მწერლები და კრიტიკოსები: ს. ჩიქოვანი, ტ. ტაბიძე, გ. ლეონიძე, ალ. [illegible], [illegible], ქ. [illegible], პ. იაშვილი, დ. შენგელაია, კ. გამსახურდია, ვალ. გაფრინდაშვილი, ს. კლდიაშვილი, მიხ. ჯავახიშვილი, ლეო ქიაჩელი, ალ. აბაშელი, ალიო არსენიშვილი, ბ. ჟღენტი, ბენ. ბუაჩიძე, ალ. ხელაია, კ. [illegible], დემ. ბენაშვილი, ალ. [illegible], გ. ნატროშვილი, ალ. დუდუჩავა, [illegible], ვასო გორგაძე, გერ. ქიქოძე, პ. საყვარელიძე, ს. ეული, კ. [illegible], ირ. აბაშიძე, ალ. გომიაშვილი და სხვები.

ხელოვნება

[illegible] ახალი თეატრი

23 მარტს ახალგაზრდობისა და მოწაფეთა [illegible] ([illegible] 123) [illegible] ახალ თეატრში დაიწყო ტფილისისათვის ცნობილ ზანგი [illegible] ([illegible] და ლენინგრადის [illegible]) ([illegible] ხელმძღვანელობით) გასტროლები.

თეატრის გახსნის დღეს ცნობილი [illegible] გამოვიდა [illegible] შეასრულა მთელი რიგი სიმღერები: „[illegible]“, „[illegible]“, „[illegible]“ და სხვ. [illegible] თავის სიმღერებს ასრულებდა [illegible] ქართულ და რუსულ ენებზე.

[illegible] შეასრულა „[illegible]“, „[illegible]“, [illegible] და სხვ.

თეატრი მაყურებლებით სავსე იყო.

○

„შამრე“ ტფილისის სომხური დრამის თეატრში

26 კომუნარის სახელობის ტფილისის სახელმწიფო აკადემიური სომხური დრამის თეატრში ([illegible] ქ. № 6) 29, 30 და 31 მარტს დადგმულია მ. ჯანანის პიესა „შამრე“ ([illegible] საკავშირო სახკომსაბჭოს მიერ 1933 წ. 17 [illegible] გამოცხადებულ კონკურსზე [illegible]). პიესას სდგამს ა. [illegible].

„შამრეში“ მონაწილეობენ თეატრის საუკეთესო ძალები—სახალხო არტისტი [illegible] ალიხანიანი, დამს. არტისტი მ. ზარიფიანი, დამს. არტისტი ა. მამიკონიანი, [illegible], რუზან არუშანიანი და სხვ.

მუშა და გლეხ მომღერალთა გუნდი

საქართველოს ცენტრალურ გლეხთა სახლთან ჩამოყალიბებული იყო სახალხო მომღერალთა მუშურ-გლეხური გუნდი მიხ. კავსაძის ხელმძღვანელობით. ეს გუნდი ჩამოსულ კოლმეურნეებისათვის სისტემატურად მართავდა ყველა კუთხის გლეხური სიმღერების კონცერტებს. ერთი წლის წინათ ხსენებული გუნდი დაიშალა სხვადასხვა მიზეზის გამო.

გლეხთა სახლის პარტორგის და კულტმუშაკის, აგრეთვე ახალგაზრდა მუშა-მოსამსახურეთა ინიციატივით გადაწყვეტილია მოეწყოს როგორც [illegible], ისევე განახლდეს მუშა და გლეხ მომღერალთა დიდი სახალხო გუნდი, მიხ. კავსაძის ხელმძღვანელობით. აქვე დაარსდება გლეხთა გუნდი ქართლიდან და [illegible] გამოწვეულ ცნობილ გლეხ-მომღერალთა მონაწილეობით. ამა წლის 1-ლ აპრილიდან გუნდი შეუდგება მუშაობას.

◇

სპორტი

„სპარტაკის“ ძალოსნების საქართველოს შეჯიბრება

24 მარტს დამთავრდა „სპარტაკის“ ძალოსნების პირველობის გათამაშება.

შეჯიბრებაში მონაწილეობდნენ აფხაზეთის, აჭარისტანისა და ტფილისის საზ-ების „სპარტაკის“ საუკეთესო მოკრივეები და სიმძიმეების ამწევები.

სიმძიმეების აწევაში ნახევრად მსუბუქ წონის [illegible] შვილმა მარცხენა ხელით აწია 62.5 კლგრ., რითაც გადალახა თავისივე ა/კ. რეკორდი.

საშუალო წონაში ხაზალაძემ მარცხენა ხელით აწია 75.5 კლგრ. რაც ა.-კ. ახალ რეკორდად ჩაითვალა. საქართველოს ახალი რეკორდის დამყარება შეძლო [illegible] (უმძ. წონა), რომელმაც აწია 55.500 კლგრ.

დიდი ინტერესი გამოიწვია მოკრივეების შეჯიბრებამ. [illegible] ტფილისის წარმომადგენლებმა, რომლებმაც გამოამჟღავნეს ტექნიკის ძალზე მაღალი ხარისხი. მოკრივეებში განსაკუთრებით აღსანიშნავნი არიან ბერიძე, კალაძე, გორგასლიძე, მარქაროვი, მოდებაძე, [illegible], ბედიტაშვილი, [illegible] და [illegible]. უნდა აღინიშნოს, რომ ტფილისის „სპარტაკის“ ახალგაზრდა ძალოსნებმა დიდი ნაბიჯი გადადგეს წინ ტექნიკის დაუფლების საქმეში და ამჟამად საქართველოში უძლიერეს გუნდად ითვლებიან.

აპრილის პირველ რიცხვებში „სპარტაკის“ მოკრივენი მიემგზავრებიან მოსკოვში, სადაც მონაწილეობას მიიღებენ „სპარტაკის“ ძალოსნების საკავშირო შეჯიბრებაში.

◇

შემთხვევები

ქურდების შეპყრობა. 23 მარტს გაქურდულ იქნა მოქ. ვ. ი. კაკულაშვილის (საბჭოს ქ. № 38) ბინა, საიდანაც გაიტაცეს დიდძალი სხვადასხვა ნივთი. იმავე დღეს შეიპყრეს ქურდი ვ. ი. [illegible] (უბინო) მას აღმოაჩნდა მოქ. კაკულაშვილის ნივთები, რომლებიც დაუბრუნდა დაზარალებულს.

მოქ. ლ. ბაზარაშვილის ([illegible] ქ. № 29) ბინიდან ნივთების მოპარვისათვის, შეპყრობილია მოპარული ნივთების [illegible] ი. შ. [illegible].

მოძრაობის წესების დარღვევა. [illegible] ქუჩაზე № 12 მარშრუტის ტრამვაი (ვატმანი ა. ი. დოლიშვილი) დაეჯახა წინ მიმავალ ავტობუსს (№ 11—85) ავტობუსი დაზიანდა.

შოფერმა ლ. დ. ტატიშვილმა, რომელიც მართავდა № 11—84 ავტომანქანას [illegible] ქუჩაზე ტრამვაის წინ გავლის დროს მანქანა დაეჯახა № 17 მარშრუტის ტრამვაის ვაგონს. ვაგონი და ავტომანქანა დაზიანდა. დამნაშავეებს პასუხისგებაში აძლევენ.

ხულიგანი. ხულიგნობისა და [illegible] შეურაცყოფისთვის შეპყრობილი არიან დ. ზ. ალიკაშვილი ([illegible] № 10) და ა. ი. ლომიაშვილი ([illegible]). ხულიგნები პასუხისგებაში მიეცნენ.

დაჭრა. პირადი ინტერესების ნიადაგზე ლ. ი. იოსებაშვილმა (საბჭოს ქ. № 317) [illegible] ([illegible] ქ. № 19). იოსებაშვილი შეიპყრეს.

□

ქრონიკა

— სახ. კონსერვატორიის დიდ დარბაზში დღეს სად. 8 ნახევარ საათზე გაიმართება სტუდენტთა მიერ აკადემიური კონცერტი პროგრამაშია კლასიკოსები: ჰაიდნი, მოცარტი, ბეთჰოვენი.

◇

გასწორება

ჩვენი გაზეთის გუშინდელი ნომრის მე-4 გვერდზე წერილის სათაურში ამოვარდნილია ერთი სიტყვა. სწერია: „პარტიის კანდიდატები“, უნდა იყოს „პარტიის წევრობის კანდიდატები“.

◇

პარტკალენდარი

— საქ. კპ. (ბ) ტფილისის კომიტეტის სკოლისა და კულტურის განყოფილება და ტფილისის განათლების განყოფილება 28 მარტს, საღამოს სრულ 7 საათზე განათლების მუშაკთა სახლში ([illegible] ქ. 3) იწვევენ წერა-კითხვის უცოდინარობისა და მცირემცოდნეობის ლიკვიდაციის მუშაკთა საქალაქო თათბირს.

დღის წესრიგშია: წერა-კითხვის უცოდინარობისა და მცირემცოდნეობის ლიკვიდაციის შესახებ საქ. კპ. (ბ) ც. კ-ის და [illegible] დადგენილების შესრულების მიმდინარეობა ტფილისში.

თათბირს აუცილებლად უნდა დაესწრონ წ.-კ. უცოდინარობისა და მცირემცოდნეობის ლიკვიდაციის ყველა მუშაკი, ჯგუფების ხელმძღვანელები, პედაგოგები, ტფილისის და რაიონების განათლების განყოფილების ინსპექტორები, წ.-კ. უცოდინარობისა და მცირემცოდნეობის [illegible] აგრეთვე პარტიული, კომკავშირული, პროფკავშირული ორგანიზაციების, საწარმოების და დაწესებულებების წარმომადგენლები.

[illegible] თეატრი 1935—36 წ. სეზონი

27 მარტს მე-3 აბ. 6 წარ.	შემოდგომის აზნაურები
28 მარტს მე-5 აბ. 6 წარ.	შემოდგომის აზნაურები

სალარო ღიაა 11-2 6-9 საათამდე. დასაწყისი 7-ნახ. საათზე.

მარჯანიშვილის თეატრი

27 მარტს წარმოდ. № 121	რას გინახავს, ველარ ნახავ
28 მარტს წარმოდ. № 122	რას გინახავს, ველარ ნახავ

ბილეთები თეატრის სალაროში 11—2 6—9 ს.
ბავშვები და მოზარდები 17 წლამდე არ დაიშვებიან. დასაწყისი 7 ს. 30 წ.

ამიერ-კავკასიის კიროვის სახელობის ინდუსტრიული ინსტიტუტი აცხადებს,
რომ 27 მარტს, საღამოს 7 საათზე, ინსტიტუტის შენობაში (სასწავლო შესახვევი № 2/4) შედგება
სამშენებლო მექანიკის კათედრის ღია სხდომა.
დღის წესრიგშია მოხსენებები:
1. პროფ. შ. მ. მუხაძე. „[illegible] გამარტივება სამშენებლო მექანიკაში“ ([illegible] მეთოდი [illegible]).
2. დოცენტი ა. ა. ლოსაბერიძე. „[illegible] კონსტრუქციის გამთანაბრებელ კომპთა [illegible]“.
დასწრება თავისუფალია.
91 დირექცია.

რუსთაველის თეატრი
სტუდიის კურსდამთავრებულთა
აჭარის სექციის საჩვენებელი
წარმოდგენა
1935-36 წ. სეზონი
ანონსი:
ქ. გოლდონი
სასტუმროს დიასახლისი
კომედია 3 მოქმედებად.
თარგმანი: ი. გრიშაშვილისა.
დადგმა: დ. ალექსიძისა.
[illegible]: ს. ძოწენ[illegible].
კოსტიუმები ს. თევზაძისა.
ტრაკო მხატვ: შ. ბაქურაძე.
რეჟ. თანაშემწე: პ. ჩალიგავა.
2—1 90 დირექცია.

სახკინმრეწვის თეატრები

ოქტომბერი 6 30, 8 9 30 11.	ახალი ხმოვანი ფილმი კოსმიური რეისი პრო [illegible] გარეშე კვარტეტი
[illegible] 6 30, 8 30 10-30	უცხოეთის ხმოვანი ფილმი პეტკა (პეტერი)
რ. ლუქსემბურგის სახ. 6 30, 8 30, 10-30	ხმოვანი ფილმი „დობილები“ [illegible]—ბედნიერი ფინიში
„ზპ“-ის კომუნ. სახ. 6 30, 8 30 10-30	ხმოვანი ფილმი უჩინარი ადამიანი
ქრონიკის თეატრი ახალი ამბები	ხმოვანი ჟურნალი № 8, № 9 პიონერია № 1.

დამწუხრებული შვილები: იაშა, ვოლოდია, კოლია, სერიოჟა, ნინო, მარო მეუღლეებით და შვილებით იუწყებიან საყვარელი დედის **ნატალია დავითის-ასული გულიევის** გარდაცვალებას. გამოსვენება მელიქიშვილის 26, დღეს 4 ს.

დამწუხრებული მეუღლე: ელენე ნიკოლოზის-ასული შვილებით: ახიკო, კოტიკო და ნელიკო იუწყებიან, რომ 30 მარტს 2 საათზე ვერის სასაფლაოზე დანიშნულია ძვირფასი **ექიმ ყარამან ფალავას** სამოქალაქო პანაშვიდი. 13606.

სას.-სამ. ინსტიტუტის ტექნოლოგიური განყოფილების მეოთხე კურსის 65 ჯგუფის სტუდენტობა მწუხარებით იუწყება ამავე განყოფილების გამგის დოც. ხ. შალამბერიძის და სტუდენტ მ. შალამბერიძის მამის **ბებუთ შალამბერიძის** გარდაცვალებას. 13575

ანა, ნიკო [illegible] ქურიძეები შვილებით: ლუბა, ნინო, ქეთო, [illegible] და შვილიშვილით [illegible] იუწყებიან პირველის ძმის, მეორეს ცოლისძმის, დანარჩენების ბიძის, ძველი ბოლშევიკის **რაჟდენ ბეჟანის-ძე დოლიძის** გარდაცვალებას. 13591.

მეგობრები: თამარ ბიბილაშვილი, ნინო თურქესტანიშვილი, თინა კალანდაძე, ლიზა კობერიძე, ელენე ღამბაშიძე, ლენა ხეჩაძე, ჯაჯანიძე, [illegible] ჭარხალაშვილი თანაგრძნობას უცხადებენ თინა [illegible] საყვარელი დის **თამარის** გარდაცვალების გამო. 13538

ღრმა მწუხარებას განიცდიან პლეხანოვის ქუჩის № 88 ყოფილი მეზობლები სათუთი მეზობლის და მეგობრის, ახალგაზრდა თავდადებული ინჟინრის **პეტრე მიხეილის-ძე ჯავახაძის** უდროოდ გარდაცვალების გამო. 13547

მაუდის ფ-კის ბუხჰალტერიის თანამშრომლები: [illegible], მაჭავარიანი, [illegible], თავბერიძე, [illegible], ახალკაცი, ჯავაშვილი, [illegible], გაბუნია, [illegible] იუწყებიან ლადიკოს დედის **მართა ხურბულაძის** გარდაცვალებას. 13569

ყვარლის რაიაღმასკომის სოფლის მეურნეობის განყოფილების თანამშრომლები [illegible] მწუხარებას გამოთქვამენ საუკეთესო მეგობრის [illegible] ძმის **აკაკი (ვალიკო) [illegible]-ძე მგელაძის** უდროოდ გარდაცვალების გამო. 13570

მახარაძის რაიმიწგანის თანამშრომლები: [illegible] მწუხარებას გამოთქვამენ და მიუსამძიმრებენ მახარაძის რაიმიწგანის გამგეს ამხ. ტიტე კობალაძეს მამის **ონისიმე კობალაძის** გარდაცვალების გამო. 13578

საქ. ს. ს. რ-ის მ/გ. მილიციის სამმართველოს თანამშრომლები ღრმა მწუხარებას გამოთქვამენ ამავე სამმართველოს მუშაკის **ეკატერინე სოლომონის — ასულ გოდერძიშვილის** უდროოდ გარდაცვალების გამო 13592.

დამწუხრებული მეუღლე: იოსებ ლეჟავა, შვილები: ევგენი, ვერა, კოლია, მარო, [illegible] იუწყებიან, რომ 29 მარტს, 5 საათზე კუკიის სასაფლაოზე დანიშნულია საყვარელი **მელანია ლეჟავას** პანაშვიდი. 13593

ცოლი ნატალია, შვილები შოთა და [illegible] იუწყებიან, რომ 30 მარტს 4 ს. [illegible] სასაფლაოზე დანიშნულია [illegible] თანამშრომლის **[illegible]-ძე ელიოზიშვილის** სამოქ. პანაშვიდი. 13594.

მეუღლე მარიამ, შვილები: გიორგი, ანტონ, რძალი თამარ იუწყებიან **გოგო რისტომის-ძე სულუხიას** გარდაცვალებას. პანაშვიდი დღეს 7 ს. ქალაქის მეორე საავადმყოფოში. გამოსვენება 28 მარტს 4 ს. დაკრძალვა ვაკის ახალ სასაფლაოზე. 13612.

ა. ზაუტაშვილი, ა. დარახველიძე, ს. [illegible], რ. კურასელიძე, ბ. გოგუა, გ. ენუქიძე, ქ. ზარიველი, ნ. ჯანელიძე, ი. [illegible] იუწყებიან ამხ. გიორგი სულუხიას მამის **გიგოს** გარდაცვალებას.

დამწუხრებული მშობლები: ალექსი, მარიამ, ძმები: [illegible], დები: ანიკო, [illegible] ნოზაძეები, რძალი ნატაშა, სიძე ბუხუტი ვაჟიკო, ლელია იუწყებიან **ნინო ნოზაძე [illegible]** გარდაცვალებას. დაკრძალვა [illegible]. 13596.

დამწუხრებული მეუღლე სონა, შვილები: მათიკო, პეტიკო, ლიდა, [illegible] იუწყებიან ნათესავებს და მეგობრებს **კორნელი ლუკას-ძე მელქაძის** გარდაცვალებას. პანაშვიდი ყოველ დღე საღამოს 7 საათზე, [illegible] 2. 13595

ტფილისის [illegible] და თანამშრომლები იუწყებიან ამავე ტექნიკუმის მასწავლებლის თამარ [illegible] დედის **მარიამ ქვირიკაძის** გარდაცვალებას. დაკრძალვა [illegible] 5 საათზე, პლეხანოვის 177. 13604.

დამწუხრებული მეუღლე ბაბილინა, შვილები: თინა, [illegible], ქეთო, [illegible] იუწყებიან ძვირფასი და დაუვიწყარი **ხარიტონ დავითის-ძე ფალავას** გარდაცვალებას. დაკრძალვა [illegible]. 13601.

ვლადიმერ, [illegible] შვილებით: თამარ, ნინო, დათიკო, [illegible] იუწყებიან დედის და ბებიის **[illegible] ჩხიკვაძის** გარდაცვალებას. დაკრძალვა [illegible] 28 მარტს. 13597.

სტამბა „კომუნისტი“, კამოს ქ. № 68.
მთავლიტის რწმუნებული ბ. 8548